Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XV. ŁÓDŹ. ŚRODA, 24 LUTEGO 1937 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 55

Czy Stany Zjednoczone zaproponują Niemcom pomoc

w dziedzinie gospodarczej za cenę rezygnacji ze zbrojeń?—Dojdzie w tej sprawie do rokowań z Niemcami z udziałem Anglii i Francji

Roosevelt ponawia propozycje Bluma i Edena

Paryż, 23 lutego.

(PAT) W sferach politycznych i dziennikarskich duże zainteresowanie wywołało przemówienie ambasadora Stanów Zjedn. Bullitta, wypowiedziane na bankiecie w „American Club", w czasie którego, jak wiadomo, wygłosił również dłuższą mowę premier Blum.

W szczególności ustęp, mówiący o ustosunkowaniu się Stanów Zjednoczonych do wydarzeń europejskich, podkreślający konieczność ożywienia wymiany handlowej i utrzymania pokoju, interpretowany jest przez pewne sfery jako pewnego rodzaju podjęcie przez admabasadora Bullitta propozycji, z jakimi wystąpili pod adresem Niemiec minister Eden i premier Blum w styczniu r. b., a które zostały porzucone po przemówieniu Hitlera.

Prasa uważa, iż ambasador Stanów Zjedn., wygłaszając tego rodzaju przemówienie, nie działał oczywiście z własnej inicjatywy, lecz postąpił zgodnie z instrukcjami prezydenta Roosevelta.

„Echo de Paris" twierdzi nawet, że ambasador Bullitt telefonicznie przedstawił prezydentowi Rooseveltowi tekst swego przemówienia do zaaprobowania. Obecna inicjatywa amerykańska, zdaniem dziennika, byłaby następstwem raportu, wysłanego w ciągu ostatnich dni do Waszyngtonu przez ambasadora Stanów Zjedn. w Berlinie Dodda.

Ambasador Bullitt w najbliższych dniach wyjeżdża do Stanów Zjedn., co dostarczy mu sposobności do odbycia wyczerpującej rozmowy z prezydentem Rooseveltem.

W związku z tym „Oeuvre" twierdzi, że w najbliższych dniach może dojść do porozumienia między Stanami Zjednoczonymi, Anglią i Francją w sprawie zaproponowania Niemcom współpracy gospodarczej pod warunkiem zrezygnowania przez Rzesze z autarchii i przyrzeczenia, że Niemcy będą współpracowały z innymi krajami nad ogólnym ograniczeniem zbrojeń.

Niemcy „zignorują" Genewę

i nie wezmą udziału w naradach konferencji surowcowej

Berlin, 23 lutego.

(PAT) Wiadomości lansowane już wczoraj ze strony miarodajnej, że Niemcy odmówią udziału swego w międzynarodowej komisji podziału surowców w Genewie, znalazły potwierdzenie w dzisiejszym urzędowym komunikacie. Komunikat ten nie podaje żadnych motywów, które skłoniły Niemcy do tego stanowiska. Ze strony miarodajnej komentują stanowisko Rzeszy w następujący sposób:

Jako pierwsze zastrzeżenie wysuwają „znane zasadnicze negatywne ustosunkowanie się Niemiec do systemu pracy Ligi Narodów".

Drugie zastrzeżenie, zdaniem tutejszych kół politycznych, tkwi w samym założeniu, na którym oparta jest działalność Genewy. Działalność ta wynika bowiem z traktatu wersalskiego, co jak oświadczają w Berlinie, stwarza „specjalne hamulce dla Niemiec", które nie istnieją dla innych członków Ligi.

Jako na dalsze, nie mniej ważne uzasadnienie stanowiska, wskazuje fakt, że rząd brytyjski, który najbardziej przyczynił się do powołania komisji podziału surowców, wszczynając rokowania celem wciągnięcia członków Ligi do wzięcia udziału w komisji, pominął w ostatnich czasach w sposób znaczący zaproszenie Niemiec.

Długi zagraniczne Polski zmniejszyły się

o 33 procent wskutek dewaluacji kilku walut europejskich. Wzrosło natomiast zadłużenie wewnętrzne

Rząd wszczął kroki w sprawie obniżenia ceny zapałek

Warszawa, 23 lutego.

Sejm obradował dziś bardzo krótko, załatwiając szybko cztery działy budżetu, a mianowicie dział emerytur i zaopatrzeń, dział rent inwalidzkich, dział długów państwowych i dział monopoli państwowych.

Przy omawianiu budżetu długów państwowych referent poseł Hutten-Czapski podał bardzo ciekawe cyfry odzwierciedlające stopień zmniejszenia się zadłużenia zagranicznego Polski na skutek dewaluacji różnych walut zagranicznych.

Okazuje się, że dzięki zdewaluowaniu kilku walut państw zachodnio-europejskich i amerykańskich, stan zadłużenia zagranicznego Polski na dzień 1 stycznia r. b. zmniejszył się niemal o 33 procent, gdyż wynosi obecnie 2.553 mil. zł.

Oczywiście, zmniejszenie się ogólnej sumy zadłużenia zagranicznego wpłynęło również na zmniejszenie się stale w budżecie figurującej sumy, przeznaczonej na obsługę długów państwowych t. j. na spłatę rat amortyzacyjnych, procentów i t. d.

W budżecie, który sejm obecnie opracowuje zmniejszenie to wyraża się pokaźną sumą 19.6 mil. zł.

Rocznie na obsługę długów państwowych preliminuje się 206.3 mil. zł.

Warto zaznaczyć, że ogólna suma przeznaczona na obsługę długów państwowych uległa zmniejszeniu mimo zaciągnięcia nowej pożyczki, a mianowicie ostatniej francuskiej w wysokości 2,6 miliarda franków francuskich.

Zadłużenie wewnętrzne skarbu państwa na 1 stycznia r. b. wynosi 1.9 miliarda zł. i wzrosło w ciągu ostatniego roku o 277 mil. zł. Wzrost zadłużenia wewnętrznego tłumaczy się finansowaniem ze środków wewnętrzno-krajowych coraz to wzrastających potrzeb inwestycyjnych.

Referent wskazał, że wprowadzenie przepisów dewizowych zahamowało odpływ złota i dewiz z kraju. Wzrost zapasu dewiz nastąpił dokładnie z chwilą wprowadzenia przepisów dewizowych, a ostatnio uległ przyśpieszeniu, zwłaszcza po zaciągnięciu pożyczki francuskiej. Z całokształtu tranzakcji kredytowych dokonanych w ciągu ub. roku, podkreśla referent spłacenie węglem należności włoskiej za budowę statków „Piłsudski" i „Batory".

W dyskusji nad budżetem monopolów państwowych, zasługuje na uwagę zakomunikowanie przez referenta rozpoczęcia rokowań ze spółką akcyjną, dzierżawiącą monopol zapałczany, o obniżenie ceny zapałek.

Rokowania mają również doprowadzić do ciągnącej się od kilku lat, skomplikowanej kwestii opodatkowania zapalniczek. Wedle obliczeń monopolu zapałczanego, kursuje w Polsce kilka milionów zapalniczek, a straty, które ponosi skarb państwa z tego tytułu, mianowicie przez zmniejszenie zakupu zapałek, oblicza się na przeszło 11 milionów zł. rocznie.

Poseł Urbański z Warszawy przy omawianiu budżetu monopolu tytuniowego wskazał, że ilekroć monopol wypuszcza na rynek nowy gatunek papierosów — są one przeważnie doskonałe. Jednakże po pewnym czasie jakość papierosów mimo zachowania ich nazwy, pogarsza się w sposób zastraszający.

Ministrowie Cot i Lagrange cudem uniknęli śmierci

Zostali oni uwięzieni w górach przez lawinę śnieżną.—Na pomoc udał się batalion strzelców alpejskich

Paryż, 23 lutego.

(PAT) Minister lotnictwa p. Cot oraz minister sportów i rozrywek p. Lagrange zostali zablokowani przez lawinę śnieżną w małej wiosce alpejskiej Val d'Isere w depart. Hute Savoie, na wysokości 1.850 mtr.

Minister Lagrange, który właśnie odbywał podróż inspekcyjną po miejscowościach kuracyjnych w Alpach francuskich, celem przestudiowania warunków dalszego rozwoju sportów zimowych we Francji, udał się wczoraj wieczorem ze znanej miejscowości kuracyjnej Pignes drogą na Val d'Isere do Albertville.

Do ministra Lagrange dołączył się minister Cot oraz 10 parlamentarzystów z danego okręgu. W połowie drogi olbrzymie zwały śniegu, jakie stoczyły się z gór, zablokowały zupełnie przejazd, odcinając całą wycieczkę od świata. Lawina śnieżna przeszła tuż obok sanek, którymi jechali ministrowie, tak, że prawie cudem uniknęli oni śmierci.

Dziś rano, na miejsce udał się batalion strzelców alpejskich z najbliższego garnizonu oraz specjalne oddziały ratownicze celem oczyszczenia drogi i uwolnienia ministrów.

GROŹBA POWODZI W POLSCE

Silne opady gwałtownie zwiększyły niebezpieczeństwo.—Poważna sytuacja w Warszawie. — Warta wylała pod Sieradzem

Warszawa, 23 lutego.

Panująca od kilku dni pogoda stworzyła korzystne warunki dla normalnego spływu lodów na rzekach. Śniegi i pokrywa lodowa topnieją równomiernie, nie przybierając katastrofalnych rozmiarów.

W Warszawie dziś rano Wisła na przestrzeni od Mostu Poniatowskiego aż po most Kierbedzia była już wolna od lodów. W górnym biegu od mostu Poniatowskiego lód jeszcze się trzyma.

NARAZIE POWÓDŹ WARSZAWIE NIE GROZI

jednakże stan na Wiśle który wynosił dziś zrana 247 cm uznać należy za niebezpieczny tym więcej, że w górnym biegu rzeki aż do ujścia Dunajca stan alarmowy jest wszędzie przekroczony.

Na rzece tworzą się lokalne zatory. Między Chwalibogowicami a Zawodziem lody zawaliły koryto na przestrzeni 2 km, przy czym wobec oparcia się zatoru o dno rzeki woda płynie między wałami. Według przewidywań Instytutu Hydrograficznego lody winny ruszyć dziś na Sanie.

Niebezpieczeństwo powodzi powiększają silne opady w górze rzeki.

Łódź, 23 lutego.

Na terenie powiatu wieluńskiego niespodziewanie wylała w kilku miejscach Warta, przy czym na odcinku od Działoszyna do Rychłocic płynie w dużej ilości kra, zagrażając mostom na rzece. Z powodu niebezpieczeństwa zamknięty został dla ruchu na rzece Warcie most na drodze Wieluń — Działoszyn przy wsi Krzeczów.

Również z okolic Sieradza nadchodzą alarmujące wiadomości o gwałtownym przybraniu wody w Warcie, która w wielu miejscowościach wystąpiła z brzegów

I ZALAŁA NIŻEJ POŁOŻONE MIEJSCOWOŚCI

Zarządzono środki ochronne i ustanowiono posterunki.

Pakt Niemiec, Austrii, Włoch i Węgier?

Koła austriackie zaprzeczają.—Neurath opuścił wczoraj Wiedeń. Niemcy kategorycznie występują przeciw restauracji Habsburgów

Londyn, 23 lutego.

(Pa) — Reuter donosi: **Poselstwo austriackie zaprzecza pogłoskom, według których von Neurath rzekomo zaproponował w Wiedniu obronny pakt czterech mocarstw: Niemiec, Austrii, Włoch i Węgier.**

Według informacyj Reutera, warunkiem tego paktu byłaby rzekomo obietnica, ze strony Austrii wyrzeczenia się restauracji Habsburgów.

Wiedeń, 23 lutego.

(PAT) Dziś rano minister von Neurath udał się do urzędu kanclerskiego, gdzie odbyły się dalsze rozmowy z kanclerzem Schuschniggiem i ministrem Schmidtem.

Po południu goście odbyli przejażdżkę na Kahlenberg, gdzie w ścisłym gronie odbyło się śniadanie. Po południu min. Neurath przyjął w ambasadzie niemieckiej dziennikarzy niemieckich, posła włoskiego Slatina i węgierskiego Rudenay, a wieczorem w ambasadzie niemieckiej von Papen wydał uroczysty obiad, po którym odbyło sie przyjęcie.

O gdz. 23-ej minister Neurath wraz z małżonką i otoczeniem opuścił Wiedeń, żegnany przez kanclerza Schuschnigga, członków rządu austriackiego, von Papena i innych.

W związku z prowadzonymi w ciągu dnia dzisiejszego rozmowami został wydany następujący komunikat urzędowy:

Min. Neurath w odpowiedzi na odwiedziny podsekretarza stanu dr. Schmidta w Berlinie złożył rewizytę rządowi austriackiemu 23 b. m. Podczas 2-dniowego pobytu min. Neuratha w Wiedniu, **miał on sposobność omówienia w tonie przyjaznym wraz z kanclerzem Schuschniggiem wszystkich spraw interesujących oba państwa.**

Rozmowy te dotyczyły w pierwszym rzędzie wzajemnych stosunków. Stwierdzono z zadowoleniem, że **ugoda z 11 lipca stała się podstawą do przywrócenia pełnego zaufania i przyjacielskich stosunków.**

Ponadto przeprowadzono rozmowy na temat aktualnych problemów europejskich, a szczególnie spraw środkowo-europejskich, przy czym została stwierdzona całkowita zgodność wysiłków obu państw w dziedzinie polityki zagranicznej, mających na celu utrzymanie i zapewnienie powszechnego pokoju".

W związku z dość lakonicznym tekstem komunikatu urzędowego, **w kołach dobrze poinformowanych twierdzą powołując się na ostatni ustęp komunikatu, że niewątpliwie drażliwa sprawa restauracji była również jednym z tematów rozmów. W miarodajnych kołach niemieckich dają do zrozumienia, że w kwestii tej min. Neurath miał rzekomo zachować maksimum umiaru, ograniczając się jedynie do sformułowania niemieckiego punktu widzenia, aby uniknąć wszelkich pozorów mieszania się do spraw, które strona austriacka pragnie traktować jako czysto wewnętrzne.**

Konferencja marszałków sejmu i senatu

z prem. Kwiatkowskim w sprawach dotyczących prasy

Warszawa, 23 lutego.

(Pat) — Dnia 23 b. m. w godzinach **rannych premiera gen. Sławoj-Składkowskiego odwiedzili pp. marsz. senatu Aleksander Prystor i marsz. sejmu Stanisław Car i w dłuższej konferencji poruszyli zagadnienia związane z dalszymi pracami parlamentarnymi oraz sprawy dotyczące prasy.**

Przywódca O.N.R. adw. Rościszewski

pozostanie nadal w areszcie

Warszawa, 23 lutego.

Adw. Witold Rościszewski, jeden z czołowych przywódców ONR aresztowany przed kilku dniami na skutek rewizji dokonanych w mieszkaniach działaczów ONR — został osadzony w areszcie centralnym.

Obrońca jego zwrócił sie do sądu z prośbą o wypuszczenie go za kaucją.

Prośbę tę odrzucono. Sąd postanowił pozostawić adw. Rościszewskiego w areszcie aż do zakończenia dochodzeń.

Nie będzie zmian w rządzie Bluma

Do porozumienia z grupą Flandina nie doszło

Paryż, 23 lutego.

Donosiliśmy wczoraj o ewentualnej **możliwości rekonstrukcji gabinetu Bluma w sensie przesunięcia na prawo.** — Oznaczałoby to jeśli nie zmiany w obecnej większości rządowej, to przynajmniej **przystąpienie do istniejącej większości grupy byłego premiera, Flandin'a.** Próby te nie doszły prawdopodobnie do skutku, gdyż pos. Flandin zapowiedział w izbie deputowanych interpelację w sprawie ogólnej polityki gabinetu.

Flandin zaznaczył ostentacyjnie, że interpelacja jego stanowi zaprzeczenie pogłoskom, jakoby zamierzał on z obecną większością współpracować.

Szermierka słowna pomiędzy Flandin'em a Blumem będzie prawdopodobnie bardzo gorąca, a to ze względu na tło interpelacji. Sekretarz generalny stronnictwa politycznego i minister bez teki w gabinecie Bluma, Paul Faure, oświadczył publicznie, **że rząd wniesie niebawem do izb ustawodawczych projekty praw, dotyczące nacjonalizacji towarzystw ubezpieczeniowych i kredytu (t. j. banków).**

Publiczną jest tajemnicą, **że radykałowie są zdeklarowanymi przeciwnikami posunięć tak ...radykalnych.** Interpelacja Flandin'a obliczona jest zatym do

wbicia klina pomiędzy radykałów i socjalistów

i może wprawić rząd w zakłopotanie.

Premier **Blum jest jednak parlamentarzystą zbyt doświadczonym i zręcznym, by sobie nie poradził z przeciwnikami w rodzaju Flandin'a. Wątpić** przeto należy, czy większość rządowa wskutek tego ataku zostanie rozbita.

Spodziewać się raczej należy emocjonującego pojedynku słownego, z którego Blum wyjdzie nietylko zwycięsko, ale nawet wzmocniony. (est)

Zdarzenia i ludzie

Podróż przez raj zwierząt

Hinduski Wersal zbudowany dla świętego fakira

Bombay, w lutym.

W trzystamilionowym narodzie hinduskim do dzisiejszego dnia popularne jest nazwisko Akbara, najpotężniejszego cesarza dynastii mongolskiej Timur. Cesarz ten żył w XVI-ym wieku. Hindusi jednak dzisiaj jeszcze opowiadają o jego bohaterstwie na polu walki i o wspaniałym życiu na dworze, znanym na całym Wschodzie. Oddziedziczył on małe królestwo koło Delhi, kiedy zaś zmarł po pięćdziesięciu latach rządów, państwo jego obejmowało cały Hindustan. Majątek, jaki zdobył Akbar w tym czasie, był kolosalny.

Na zachód od miasta Agry leży najwspanialsze jego dzieło: hinduski Wersal, bajka z dawnych lat wyryta w kamieniu, miasto zwycięstw — Fatihpur-Sikri. Już podróż do tego miasta przenosi nas z codzienności w cudowny świat bajek Wschodu. Otoczeni jesteśmy prawdziwym rajem zwierząt. Na polach pełno jest bocianów i żórawi. Na drzewach widzimy mnóstwo obcych nam gatunków małych kolorowych ptaszków. Ich pióra lśnią jak krople rosy w słońcu. Daleko słychać wesoły śpiew, trele i szczebiotanie. Po olbrzymich bezludnych przestrzeniach kroczy niezliczona ilość dzikich pawi. Kiedy wznoszą się do lotu, pióra ich lśnią wszystkimi kolorami, jak pryzmat szklany, poruszany przez wiatr. Oto znów gromady barwnych papug i skrzeczących wron.

Po trzygodzinnej jeździe wyłania się przed nami wreszcie owe zaczarowane miasto: miasto pałaców, olbrzymich bram, minaretki masywnych wież, widocznych już z daleka. Jest to miasto królów z białego marmuru i czerwonego piaskowca, co cudownie harmonizuje z lazurowym niebem i otaczającą wszystko zielenią. Wspaniały zamek królewski jest większy i masywniejszy, aniżeli Wersal lub Windsor. Olbrzymie kopuły meczetów, między nimi filigranowe pagody i kilkupiętrowe galerie ze słupami tak lekkimi, jak gdyby były ze stali. Dokoła pustka — ani jednego człowieka. Przechodzimy przez ogromne wrota, przez słoneczne, wyłożone mozaiką ulice, mijamy cudowne budynki, baseny marmurowe, wspaniałe grobowce, podwórza meczetów, opuszczone ogrody. Ludzi jednak nigdzie nie widać.

Jakże to wszystko wytłumaczyć? Fatihpur-Sikri jest trwałym pomnikiem kaprysu królewskiego, dziełem najpotężniejszego ze wszystkich hinduskich władców. Akbar, któremu wszystko w życiu się udawało, miał jedno zmartwienie: nie mógł się doczekać potomków od swej prawnej żony. Wreszcie król zwrócił się do pewnego fakira, aby za jego pośrednictwem uzyskać łaskę Allacha. Kiedy największe życzenie Akbara zostało spełnione, postanowił on z wdzięczności zamieszkać w pobliżu mędrca i nadal korzystać z jego rad.

Ponieważ jednak pustelnik nie chciał opuścić skał Sikri, Akbar wybudował sobie tam czarodziejskie miasto Fatihpur. Budowa trwała dziesiątki lat i kosztowała wiele milionów, nie było bowiem rzeczą łatwą stworzyć te wszystkie cuda na gołym skalistym gruncie. Wreszcie Akbar zamieszkał w swej nowej rezydencji i stąd rządził swym olbrzymim państwem. Ruch, jaki panował na dworze królewskim, przeszkadzał jednak świętemu fakirowi w jego modlitwach. Pewnego dnia kazał on przyjść do siebie Akbarowi i oznajmił mu, że albo on, albo też cesarz będzie musiał wyprowadzić sie z Fatihpuru. I wtedy cesarz — dzisiaj trudno nam jest w to uwierzyć — podarował swoje czarodziejskie miasto fakirowi i wyprowadził się ze swym dworem do Agry.

Kiedy święty umarł, pochowano go pośrodku wielkiego dziedzińca. Nad jego popiołami wznosi się dzisiaj pomnik, jakiego nie ma drugiego na całym świecie: szkatułka z relikwiami w białym marmurze, z drzwiami hebanowymi wyłożonymi perłową masą, cudownie rzeźbionymi. Jest wprost nie do uwierzenia, że jest to dzieło rąk ludzkich.

Jeden z najdziwniejszych budynków Fatihpuru leży nazewnątrz muru otaczającego miasto. Jest to okrągła wieża wysokości dwudziestu metrów, ozdobiona od dołu do góry imitacjami zębów słoniowych, odstających poziomo od muru. Jest to Hiran-Minar, czyli wieża jelenia. Z samej góry, podobno Akbar strzelał do zwierzyny, którą spędzali poganiacze.

Niedaleko wielkiego meczetu wznosi się przepiękny pałac córki maharadży Jodhpuru, którą Akbar pojął za żonę, ażeby mieć związek ze słynną dynastią słoneczną. Żaden malarz nie zdołał przedstawić przepychu tego pałacu. Jakiś musiał to być piękny widok, kiedy przebywała tam księżniczka hinduska ze swymi damami dworu, kiedy kąpała ona się w basenie marmurowym lub przechadzała się po ogrodzie róż.

Jedno słowo Akbara Wielkiego — i cała wspaniałość Fatihpuru się skończyła.

Mija rok po roku, lecz żadna istota ludzka nie zamieszkała jeszcze w tym czarodziejskim mieście...

Lionel Fitzgerald.

W SZWECJI CORAZ LEPIEJ

Bezskuteczne wysiłki rasistów.—Rząd idzie drogą ewolucji.—Szwecja i inne państwa skandynawskie zbroją się na wypadek napaści

(Od specjalnego korespondenta „Republiki" ze Szwecji)

Sztokholm, w lutym.

Wojujący hitleryzm z taką zapalczywą namiętnością powołuje się na swoje północne pochodzenie, jakgdyby „północność" lub bardziej dystyngowanie: „nordyckość" stanowiła jakąś samo przez się zrozumiałą i przez nikogo niekwestionowaną wyższość nad trzema innymi kardynalnymi stronami świata.

Tymczasem **narody północy nie odznaczają się żadną szczególną i niemieckiemu sercu drogą drapieżnością i ekskluzywnością wobec innych; żyją** one spokojnie i w zgodzie z sąsiadami i nie odczuwają żadnej potrzeby „koncentracji". Wspólnota państwowa w przeszłości nie przeszkadza **trzem państwom skandynawskim żyć z sobą w zupełnej harmonii** i z żadnej strony nie są wysuwane modne nad Szprewą pomysły anschlussowe. Tendencje polityczne wszystkich trzech państw skandynawskich są przy tym **wyraźnie demokratyczne.** Wpływy społecznych grup zachowawczych bezustannie maleją.

Specjalnie w Szwecji socjaliści nie pierwszy już raz są u władzy. Już w poprzednim Riksdagu (parlamencie) mieli socjaliści 102 posłów na ogólną liczbę 230. Podczas wyborów we wrześniu ub. r. uzyskali oni 112 mandatów głównie kosztem konserwatystów, którzy stracili 9 mandatów. Na czele gabinetu stoi zatym taksamo jak we Francji leader partii socjalistycznej, Hansson. Zdecydowane zwycięstwo wyborcze pozwoliłoby stronnictwu socjalistycznemu na utworzenie rządu wyłącznie socjalistycznego. Hansson wolał **jednak oprzeć rząd swój o podstawy szersze, stworzył przeto rodzaj koalicji,** zapraszając do udziału w gabinecie przedstawicieli rolników, posiadających w parlamencie 36 posłów, pomimo daw nych nieporozumień z tym stronnictwem. Gabinet rozporządza w ten sposób dostateczną i zwartą większością w parlamencie. Korzystając z nabytego doświadczenia i licząc się z sytuacją międzynarodową, przejawia zresztą stronnictwo społeczno - demokratyczne wiele **umiarkowania i hołduje stale metodom ewolucyjnym.** Szukanie dróg cierpliwych i stopniowych reform jest wyraźną konsekwencją postępów reakcji w Europie i zrozumienia konieczności obrony zdobyczy przed zamachami z zewnątrz. Z tego powodu **wystąpił rząd z projektem dozbrojenia i budżet wynosi, jak na kraj liczący 6 milionów mieszkańców, dość wysoką sumę 1,3 miliarda koron** (niespełna 1,8 miliarda złotych). Zresztą Norwegia i Dania z tych samych względów zmuszone zostały również do powiększenia zbrojeń.

Naziści nie szczędzą tutaj oczywiście wysiłków propagandowych, i przyznać trzeba, że **w sferach drobnomieszczańskich propaganda ta nie pozostaje bez echa,** politycznie jednak są to grupy nieliczne i bezsilne. Natomiast zmiana stanowiska socjalistów w sprawie obrony narodowej (poprzedni gabinet Hanssona był ze względów zasad niczych zwolennikiem rozbrojenia) prowadzi **do praktycznej jedności narodowej: co do tego ważnego zagadnienia: rząd** obecny sprawia przeto wrażenie gabi**netu jedności narodowej.** Nawet koła prawicowe, żyjące w ciągłej obawie przed sąsiednią Rosją, **nie mają pod tym względem rządowi socjalistycznemu nic do zarzucenia.**

Z punktu widzenia gospodarczego istnieje pewne pokrewieństwo pomiędzy Szwecją a Anglią, a to dzięki temu, że korona, zdewaluowana we wrześniu 1931 r. znajduje się w pewnej faktycznej zależności od funta szterlinga. Należy jednak nadmienić, że **dewaluacja miała dla gospodarki krajowej skutki pomyślne i przyczyniła się do przezwyciężenia kryzysu.** Zjawiska kryzysowe stopniowo znikły, bilans płatniczy stał się wybitnie dodatni, i obecnie taksamo jak w Ameryce, obawiają się tutaj przerostów gospodarczych, zbyt wielkiej pomyślności, boom'u, prowadzącego do ponownego przesilenia. Rząd Hanssona i w tej dziedzinie dąży do rozumnego hamowania i **umiarkowania, do utrzymania dróg złotego środka pomiędzy ekspansją a oszczędnością.** Rozważana nawet jest możliwość podwyższenia kursu korony w stosunku do funta szterlinga w celu hamowania obiawów „prosperity".

Obraz byłby niepełny, gdybyśmy nie zaznaczyli, że **okres obowiązkowej służby wojskowej** wynosi tutaj, w zależności od rodzaju broni, od 6-iu do 9-iu miesięcy i że samo uzbrojenie ma charakter wyraźnie defenzywny; silna jest np. **artyleria przeciwlotnicza.** Zarówno marynarka, jak i lotnictwo doznają wkrótce znacznego wzmocnienia.

Widzimy zatym, że jedyną ambicją tego północnego kraju jest **pokojowy i stopniowy rozwój w interesie mas — program, któremu nic zarzucić nie można.** Te rozumne i ewolucyjne dążenia kulturalnego narodu północy są dowodem, że histeryczym nazistom ciągle powołującym się na swą rzekomą nordyckość, najbardziej brak północnej **równowagi i spokoju.**

S. N.

Masowe egzekucje w Abisynii

Po zamachu na marszałka Grazianiego rozstrzelano blisko 2 tys. tubylców.—Rozgoryczenie we Włoszech z powodu zaproszenia byłego negusa na uroczystości koronacyjne do Londynu

Włoska rodzina królewska nie będzie reprezentowana na uroczystościach londyńskich?

Rzym, 23 lutego.

(PAT) Jak donoszą z Addis Abeby, z pośród 2.000 krajowców, aresztowanych w następstwie zamachu bombowego w dniu 19 lutego, rozstrzelano wszystkich tych, przy których znaleziono broń.

Kilkuset aresztowanych, którzy zdołali udowodnić swą niewinność, wypuszczono na wolność. Śledztwo w sprawie pozostałych jest jeszcze w toku.

Wiadomość, iż rząd brytyjski postanowił zaprosić negusa Haile Selasie na uroczystości, **związane z koronacją króla Jerzego 6-go wywołała w Rzymie liczne komentarze i zrodziła nawet w pewnych kołach przypuszczenie, że włoska rodzina królewska tytułem protestu nie weźmie udziału w uroczystościach koronacyjnych.**

Przypuszczenia te nie znalazły jednak potwierdzenia. Włoskie sfery miarodajne zachowują w tej mierze jak najdalej idącą rezerwę. W sferach zbliżonych do rządu słychać natomiast opinię, że wiadomości nadeszłych z Londynu nie należy dramatyzować, gdyż oddawna znany jest zwyczaj zapraszania b. panujących przez dwory królewskie, nawet na uroczystości urzędowe. Zwyczaj ten panuje również we Włoszech, gdzie **dwór nie zerwał stosunków z b. królem hiszpańskim Alfonsem 13-ym.**

Pomimo rezerwy kół oficjalnych, przypuszczać należy, iż ważnym czynnikiem, który wpłynie na stanowisko tych sfer będzie kwestia, czy zaproszeniu b. negusa towarzyszyć będą zaproszenia wystosowane również do innych **b. panujących, jak np. do b. cara Bułgarii, Ferdynanda.** To też dopiero po wyjaśnieniu wszystkich okoliczności, wiążących się pośrednio, lub bezpośrednio z zaproszeniem b. negusa, stać się może aktualny ewentualny protest, który złożyłaby włoska rodzina królewska.

Port na Alasce zniszczony przez pożar

Waszyngton, 23 lutego.

(Pat) — Port Douglas na Alasce został doszczętnie **zniszczony przez pożar.**

Dalsze sukcesy wojsk rządowych

Ofensywa trwa już piąty dzień. — Wielka bitwa w okolicy Cerrorojo

Madryt, 23 lutego.

(Pat) — Agencja Havasa donosi: **Na froncie Jaramy inicjatywę ataku przejęły od 5 dni wojska rządowe. Zacieklełe walki toczą się w okolicach la Maranosa i Morata de Tajuna. Oddziały rządowe zyskują tam powoli na terenie.**

Na froncie madryckim zdobyły dziś wojska rządowe na odcinku uniwersyteckim ufortyfikowany dom, położony za przytułkiem św. Katarzyny.

Madryt, 23 lutego.

(Pat) — Agencja Havasa donosi: Artyleria rządowa rozbiła na odcinku Usera huraganowy ogień, trwający od godz. 6 do 9.

W okolicy miejscowości Cerrorojo toczy się wielka bitwa. Na razie brak bliższych wiadomości o jej przebiegu.

Paryż, 23 lutego.

(Pat) — Agencja Havasa donosi z Burgos, że wojska rządowe prowadziły wczoraj bez przerwy generalny atak na froncie Oviedo.

Po dłuższym bombardowaniu wschodniej dzielnicy Oviedo, wojska rządowe przeprowadziły szereg ataków we wschodniej i północnej części miasta.

Barcelona, 23 lutego.

(Pat) — Ministerstwo spraw wewnętrznych w Walencji wydało komunikat, w którym stwierdza, że odkryto tam organizację sprzyjającą powstańcom i przygotowującą kontrakcję w chwili decydującej.

Większość członków tej organizacji już aresztowano. Śledztwo prowadzone jest w głębokiej tajemnicy. Większość członków wykrytej organizacji stanowią **b. wojskowi.**

Strajk studentów-Żydów w Wilnie

na znak protestu przeciw wprowadzeniu ghetta na uniwersytecie

Warszawa, 23 lutego.

Jak już donosiliśmy, **część profesorów U. S. B. w Wilnie wyznaczyła oddzielne dni ćwiczeń i laboratoriów dla studentów-Żydów, wprowadzając tym samym ghetto na uczelni.**

Interwencja przedstawicieli studentów żydowskich u rektora, nie odniosła skutku. Rektor oświadczył bowiem, że sprawa ta zależy od dobrej woli profesorów.

Studenci-Żydzi **nie poddali się** nowym zarządzeniom. Na odbytym walnym zebraniu **uchwalono rozpocząć ogólny strajk na wszystkich ćwiczeniach i laboratoriach, żądając usunięcia zarządzeń, godzących w prawa i godność akademików.**

Na zebraniach przemawiali przedstawiciele młodzieży akademickiej Warszawy i Lwowa, podkreślając, że solidaryzują się ze stud. U. S. B. w wspólnej walce o prawa akad. Żydów w Polsce.

Masowy napływ zgłoszeń do obozu płk. Koca

Deklaracje stowarzyszeń i poszczególnych osób napływają ze wszystkich ośrodków kraju.—Ci, którzy zostaną przyjęci, będą o tym zawiadomieni

Warszawa, 23 lutego.

(PAT). Do sekretariatu płk. Adama Koca w dalszym ciągu napływają zgłoszenia akcesu i gotowości współpracy organizacyj społecznych i poszczególnych osób. Sekretariat otrzymał m. in. następujące zgłoszenia: Zarząd Związku Legionistów Polskich, oddział w Krakowie, oddział Zwł Legion. we Włocławku oraz Zw. Legionistów w Pabianicach.

Powiatowy zarząd Federacji P. Z. O. O. Zagłębia Dąbrowskiego.

Federacja Polskich Obrońców Ojczyzny w Kutnie.

Zarząd powiatowej Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny w Ciechanowie.

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny z Sokółki.

Komitet Akademików Krakowskich, Stowarzyszenie burmistrzów na woj. poznańskie, Rada powiatowa w Bielsku Podlaskim, Zarząd miejski w Kętach, Związek Związków Zawodowych — oddział w Kobryniu, Izba Rzemieślnicza w Lublinie,

Pracownicy Ubezpieczalni Społecznej i centrali zaopatrywania instytucji ubezpieczeń społecznych w Toruniu. Związek pracowników teletechnicznych R. P. Bractwo strzelców kurkowych, Oddział Ligi Drogowej w Płocku. Związek Weteranów Powstań Narodowych w Wąbrzeźnie, Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w Warszawie, Zarząd główny Koła Polek w Warszawie.

Dalej akcesy nadesłali: Związek Peowiaków z Tarnowa, Związek b. Ochotników Armii Polskiej z Horodenki, Związek Strzelecki z Oszmiany, Koło Związku Rezerwistów z Sępolna, Związek Rezerwistów — podokręg stanisławowski, Związek Rezerwistów, Związek Strzelecki, Przysposobienie wojskowe i inne organizacje z Międzyrzeca Podlaskiego. Pocztowe przysposobienie wojskowe okręgu pomorskiego. Polska Partia Demokratyczna. Dyrektor i Pracownicy Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Łodzi, Zarząd Główny Związku Peowiaków, Centralny Związek Zawodowy Polski (zarząd główny Katowice),

Związek Polaków w wolnym mieście Gdańsku — zarząd główny.

Organiizacje gospodarcze portu Gdynia, obejmujące wszystkie odcinki pracy portowej w Gdyni, a mianowicie armatorów, maklerów okrętowych i ubezpieczeniowych, przedsiębiorstwa ekspedycyjne, przeładunkowe i magazynowe, przemysł portowy, przedstawiciell koncernów węglowych i banki zrzeszone w radzie interesów portu.

Kresowy Związek Ziemian w Lidzie, Powszechny Front Pracy dla Narodu i Państwa w Łodzi. Związek Młodych Pionierów. Tow. Krzewienia Kultury Fizycznej Kobiet zarząd główny). Związek Pracy Obywatelskiej, zarząd główny, Organizacja Pracy Obywatelskiej Młodzieży „Straż Przednia" okręgu śląskiego. Ponadto zgłoszenia nadesłały pow. Wołomin, Mińsk Mazowiecki, Zakopane, Jaworzno, Garwolin, Zagórz, Sanok, Jędrzejów, Przemyślany, Równe, Wołyńskie i Warszawa Praga, Legion Śląski w Łodzi, Rada powiatowa wieluńska itd.

WARSZAWA, 23 lutego.

(PAT) Sekretariat płk. Adama Koca komunikuje, że organizacje i osoby, które zgłosiły swój akces do obozu, otrzymywać będą w miare postępu prac organizacyjnych zawiadomienia o ewentualnym przyjęciu do obozu. Samo zgłoszenie bowiem nie jest równoznaczne z przyjęciem.

* * *

Biuro senatu komunikuje: W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie komitetu senackiego klubu prac parlamentarnych, na którym omówiono zagadnienia stojące przed senatorami w związku z deklaracją płk. Koca i przyjęto szereg wniosków co do zadań w najbliższym okresie.

Płk. Adam Koc, twórca nowego obozu politycznego w Polsce.

Skazanie 2 studentów

za zdzieranie plakatów z odezwą płk. Koca

Warszawa, 23 lutego.

Dwaj studenci Andrzej Czuj i Stefan Markowski, zostali skazani dziś w trybie administracyjnym na siedem dni bezwzględnego aresztu każdy, za zdzieranie z murów deklaracji płk. Koca.

Tajemnicze zniknięcie przemysłowca w Poznaniu

Poznań, 23 lutego.

Policja poznańska zaalarmowana została tajemniczym zniknięciem 37-letniego przemysłowca, Tadeusza Magierskiego. — Przybył on przed trzema miesiącami wraz z żoną z Rzeszowa do Poznania i w dniu 22 stycznia wyszedł na miasto i od tej chwili ślad po nim zaginął.

Osadzeni w Berezie

Stanisławów, 23 lutego.

(PAT) W poniedziałek na terenie województwa stanisławowskiego zostali przytrzymani i wysłani do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej za działalność wywrotową Józef Fikier, Jarosław Kuszlik i mgr. Salomon Eisenstein z Kałusza, Szmake Frost-Schlegel z Kołomyi, Iwan Fleszuk i Mikołaj Semenczuk z Domosławic pod Kołomyją, Ignacy Sokołek i Simon Eckstein ze Stanisławowa, Salomon Zuckerberg, Izydor Branner i Chaskel Laufer ze Stryja oraz Franciszek Limberger z Demni Wyżnej pow. Stryj.

Niemiecka misja gospodarcza wyjechała do Abisynii

Rzym, 23 lutego.

(PAT) Ubiegłej nocy z portu w Neapolu odpłynęła do Abisynii niemiecko-włoska misja gospodarcza, której zadaniem będzie zbadanie bogactw ziemnych w Abisynii.

W skład delegacji wchodzi 11-tu Niemców i 4-ch Włochów. Przewodniczącym delegacji jest gen. Cattaneo.

Bukareszt, 23 lutego.

(Pat) — W południowej Mołdawii wieśniacy znaleźli na polu nierozładowany granat pochodzący z czasów wojny światowej. Wieśniacy spowodowali nieostrożnie wybuch, **przy czym zginęły dwie osoby, kilka zaś odniosło rany.**

Jak zagranica przyjęła akcję płk. Koca

Dzienniki stwierdzają, że program nowego obozu oparty jest na zasadzie autorytetu

Organizacja nowego obozu politycznego w Polsce znajduje w dalszym ciągu żywy oddźwięk na łamach całej prasy światowej. Poniżej przytaczamy charakterystyczne głosy najpoważniejszych dzienników zagranicznych.

„Times" w artykule wstępnym pod nagłówkiem „Nowa faza w Polsce" dopatruje się w deklaracji płk. Koca tendencyj liberalnych. Marszałek Śmigły-Rydz w przemówieniu swym z dnia 24 maja 1936 r. dał do zrozumienia, że należy oczekiwać zmian w stosunkach politycznych i że podjęta będzie próba współpracy z opozycją. Marszałek Śmigły-Rydz powierzył płk. Kocowi, który — jak podkreśla „Times"— ma być zdecydowanym zwolennikiem brytyjskiego systemu politycznego, opracowanie planu konsolidacji twórczych sił narodu.

Marszałkowi Śmigłemu - Rydzowi, jak się zdaje, zależy na tym, aby stworzyć ściśle zorganizowany i szeroko sięgający zespół opinii narodowej. Apel, który podejmuje on za pośrednictwem płk. Koca, wysuwa platformę, na której podstawie wszystkie partie mogą współpracować.

Deklaracją płk. Koca zaimują się obszernie również dzienniki belgijskie.

„Le Soir" zaznacza, że misja zorganizowania nowego obozu powierzona została płk. Kocowi, który, mimo stosunkowo młodego wieku uzyskał już wszystkie wyższe stopnie wojskowe, stojąc obok Marszałka Piłsudskiego w służbie narodowej. Pochłaniająca energię służba wojskowa nie przeszkodziła płk. Kocowi poświęcić się energicznym badaniom spraw gospodarczych i społecznych. Okoliczność, że płk. Koc był wiceministrem skarbu, a następnie prezesem Banku Polskiego, daje gwarancję że nakreślony przez niego program akcji nie jest wyrazem mglistej ideologii, ale liczy się z rzeczywistością.

Dzienniki czeskie ogłaszają w streszczeniu deklarację płk. Koca na ogół bez własnych komentarzy.

„Lidove Noviny" piszą w tytule: „Ku czemu Polska idzie?".

„Wieczerni „CeskeSlovo" daje następujący tytuł: „Nowa polska zagadka. Marszałek nakazuje zjednoczenie. Płk. Koc zakłada nowy obóz polityczny, mający objąć cały naród".

W komentarzu dziennik pisze m. in.: „Pytaniem jest, jaką organizację chce stworzyć płk. Koc. Na początku wojny światowej płk. Koc organizował w zaborze rosyjskim tajne organizacje wojskowe. Po wojnie wszedł do sejmu, pracował w prasie ,był wiceministrem skarbu, po tym prezesem Banku Polskiego. Jego pełna sukcesów kariera stoi przed próbą".

Agrarny „Veczer" p. t. „Rolnicy i robotnicy — jądrem polskiego społeczeństwa" pisze: „Tym dwum warstwom musi być zagwarantowany dobrobyt. Oświadczenie płk. Koca otwiera drogę dla współpracy dla tych wszystkich socjalistów, którzy ideały narodowe stawiali ponad tezy marksistowskie.

„Pondelni List" stwierdza, że przemówienie nie jest zaprzeczeniem głosów prasy, które twierdziły, iż w Polsce zaprowadzony ma być reżim dyktatorski według wzorów niemieckich lub włoskich, że mają powstać półwojskowe organizacje, a partie polityczną będą zlikwidowane. Przemówienie płk. Koca świadczy o tym, że nowy obóz ma stanąć na zasadach demokratycznych.

* * *

Berlin, 23 lutego.

(PAT) Prasa niemiecka analizuje w dalszym ciągu deklarację płk. Koca. Z tonu prasy wyczuwać sie daje pewne rozczarowanie, że deklaracja nie idzie po linii ustroju totalnego, opartego na zasadzie przewodnictwe.

Z nastawienia tego wynikają krytyczne uwagi, dotyczące programu. Na ogół jednak przeważa nadal ocena pozytywna deklaracji płk. Koca. Dzienniki niemieckie w doniesieniach z Warszawy piszą o przychylnym przyjęciu deklaracji przez opinię publiczna i o licznych zgłoszeniach organizacyj oraz pojedyńczych osób.

* * *

Prasa francuska wykazuje dalej duże i niesłabnące zainteresowanie deklaracją płk. Koca, poświęcając tej sprawie liczne artykuły, pisane przez wybitnych publicystów.

„Homme Libre" stwierdza, że deklaracja płk. Koca jest doniosłym aktem na drodze organizacji państwa. Program wyłuszczony przez płk. Koca, oparty jest na zasadzie autorytetu, a nie dyktatury.

„L'Ordre" zauważa, że nie sprawdziły się rozmaite nieprawdopodobne pogłoski, jakoby deklaracja płk. Koca wprowadzała w Polsce ustrój totalny. Deklaracja płk. Koca czerpie swą genezę z myśli marszałka Śmigłego-Rydza, który jest naczelnym autorytetem kraju. Publicysta wyraża zadowolenie ze społecznej strony deklaracji płk. Koca, która bierze pod uwagę interesy klas pracujących robotników i włościan.

Parylewiczowa ciężko chora

Lekarze stwierdzili nowotwór w żołądku

Kraków, 23 lutego.

Stan zdrowia przebywającej w szpitalu więziennym Wandy Parylewiczowej uległ **znacznemu pogorszeniu, tak dalece, że zachodzi obawa o jej życie.**

O stanie zdrowia żony zawiadomiono Parylewicza, który przybył niezwłocznie do Krakowa i stara się o przewiezienie jej do lecznicy prywatnej.

Prawdopodobnie jeszcze dziś, zbierze się na koszt Parylewicza konsylium lekarskie. Według opinii lekarzy szpitalnych, **choroba Parylewiczowej wynikła wskutek nowotworu w żołądku.**

Sensacyjne aresztowanie 20 Niemców

w pasie nadgranicznym w północnych Czechach

Berlin, 23 lutego.

(PAT) Niemieckie biuro informacyjne donosi, że w pasie nadgranicznym w północnych Czechach wielkie wrażenie wywołało aresztowanie z górą 20-tu członków mniejszości niemieckiej po przeprowadzeniu u nich rewizji domowej.

Pośród aresztowanych znajduje się przewodniczący stronnictwa Niemców sudeckich w Rumburgu dr. Feidtenhansl oraz b. przywódca okręgowy rozwiązanej przed 3-ma laty partii nar. socjalistycznej — Mueller.

Powody aresztowania trzymane są przez władze w tajemnicy.

Wampir bułgarski skazany na śmierć

Bestialski zbir zamordował dwie żony, wuja i ciotkę

Sofia, 23 lutego.

(Pat) — Sąd tutejszy skazał na powieszenie bułgarskiego Landru — niejakiego Kirszwenka, **który zamordował swoje dwie żony, wuja i ciotkę, a zwłoki zamordowanej ciotki zbeszcześcił.**

Tłum w swoim czasie usiłował zlinczować ohydnego mordercę, lecz uratowała go policja.

Wyrok wykonany będzie jutro.

Z dziejów Łodzi

Dnia 24 lutego 1863 roku pod wsią Dobra w powiecie brzezińskim rozegrała się bitwa pomiędzy oddziałem powstańców łódzkich a przeważającymi liczebnie oddziałami wojsk rosyjskich (kawaleria i piechota). Powstańcami z ziemi łódzkiej dowodzili dr. Dworzaczek, naczelnik powiatu łęczyckiego i małżonkowie Piotrowiczowie. Powstańców było około 400, na polu bitwy pozostało 82 zabitych i kilkudziesięciu rannych, rannych przewieziono furmankami do Łodzi i umieszczono w prowizorycznym szpitalu. Oddziałek powstańczy został rozbity, dr. Dworzaczek dostał się do niewoli, skazany na karę śmierci został później ułaskawiony i zmarł na zesłaniu. Maria Piotrowiczowa poległa (pochowana na Starym Cmentarzu w Łodzi), mąż jej, ciężko ranny, uprowadzony został przez powstańców.

Zmarli w prowizorycznym szpitalu w Łodzi ciężej ranni powstańcy pochowani zostali, podobnie jak ś. p. Maria Piotrowiczowa, na Starym Cmentarzu katolickim w Łodzi (m. in. legli tam Chełmicki, Lisiecki, Dymel, Jaworski, Truszkowski, Jugowicz). Wśród poległych pod Dobrą było 2 powstańców — Żydów.

KRONIKA

Luty **24** Środa

Dziś Macieja Apost.
Jutro Cezarego W.

—:—

Wschód słońca	6.33
Zachód słońca	17.04
Wschód księżyca	16.57
Zachód księżyca	6.08
Długość dnia	10.31
Przybyło dnia	2.33

Krótkie wiadomości

TYFUS BRZUSZNY znów zaczął panować w Łodzi — ilość przypadków zachorowań zwiększyła się znacznie. W ub. tygodniu zanotowano już 12 przypadków. Z innych chorób ostro-zakaźnych zanotowano: 16 przypadków odry, 17 przypadków błonicy, 10 przypadków płonicy,

***

REWIZJA WYMIARU PODATKU LOKALOWEGO na rok bież. przeprowadzona zostanie przez urzędy skarbowe na mocy indywidualnych podań płatników. Jak wiadomo, wymiar podatku dokonany został na dwa lata 1936 i 1937 rok. W wypadku jednak, gdy komorne w międzyczasie uległo zmianie — obniżone zostało na mocy indywidualnej umowy conajmniej o 10 proc. — urzędy skarbowe zrewidują wymiar.

***

RADA SZKOLNA M. ŁODZI odbędzie swe kolejne posiedzenie w piątek, 26 bm. Na posiedzeniu omówiona zostanie sprawa znalezienia nowych funduszów na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych oraz dokonany będzie wybór nowego przewodniczącego na miejsce ś. p. dr. Skalskiego.

***

FREKWENCJA NA KOLEJKACH DOJAZDOWYCH obniżyła się w roku 1936 o 5 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim na wszystkich liniach tramwajów dojazdowych. Przeciętnie dziennie z tramwajów podmiejskich korzysta 40.000 osób. W roku 1936 kolejki dojazdowe przewiozły 14.575,134 pasażerów.

***

KARY NA PRACODAWCÓW, za niewpłacenie do ubezpieczalni społecznej składek potrąconych pracownikom, nałożył sąd starościński. B. Tajchorn (Sienkiewicza 29) skazany został na 3 dni aresztu, R. Glapsztajn (Narutowicza 7) oraz Leon Juszczak (Gdańska 54) na 500 złotych grzywny.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-miasto II urzędować będzie w dniu 27 lutego b. r., w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni poborowi rocznika 1915 i starsi, którzy dotąd do przeglądu nie stawali, a mieszkają na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji. (i)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane — Limanowskiego 80, S. Trawkowska — Brzezińska 56, J Koprowski — Nowomiejska 15, M. Rozenblum — Śródmiejska 21, M Bartoszewski — Piotrkowska 95, L. Czyński — Rokicińska 53, I Siniecka — Rzgowska 59, H. Pastorowa (Łagiewnicka 6, Zakrzewski i S-ką— Kątna 54.

Strzelanina w Sądzie Okręgowym

Bandyta, skazany na 4 lata więzienia, począł strzelać do współwięźnia, raniąc go w nogę. — Oprzytomniawszy, usiłował popełnić samobójstwo

Areszt w sądzie okręgowym był wczoraj terenem krwawego zajścia i ostrej strzelaniny.

Przed wiceprezesem Illiniczem jako przewodniczącym odpowiadał z wolnej stopy 28-letni Bronisław Gicel, który skazany został za rozbój na ctzery lata więzienia i 25-letni Stanisław Ludwisiak, skazany na 3 lata.

Sąd po wyroku zarządził aresztowanie oskarżonych. W trakcie przewodu sądowego **Ludwisiak mocno obciążał współoskarżonego.**

W południe posterunkowy sprowadził Gicela i Ludwisiaka na dół do aresztu w sądzie. W tym samym pomieszczeniu znajdował się Piotr Szelucha, zam. przy ul. Łagiewnickiej, już oczekujący na zwolnienie go z aresztu.

Posterunkowy wyszedł na chwilę z aresztu, kierując się do ubikacji. Z nieobecności policjanta skorzystał, niezadowolony z wyroku i wściekły na Ludwisiaka, Gicel, który **schwycił rewolwer i począł strzelać.**

Strzały wymierzone do Ludwisiaka chybiły. Zato został ugodzony w nogę obecny w celi Szelucha, który daremnie próbował wraz z Ludwisiakiem skryć się lub rozbroić strzelającego.

Gdy Gicel na chwilę się opanował i zdał sobie sprawę z tego, co uczynił — **strzelił do siebie, raniąc się w klatkę piersiową.**

Lekarz pogotowia uznał stan Gicela za ciężki i przewiózł obu rannych do szpitala Poznańskich. Na miejsce przybyli wyżsi oficerowie policji, którzy wdrożyli dochodzenie. (l).

Jutro-wybory prezydenta m. Łodzi

Czy PPS zgłosi ponownie kandydaturę p. N. Barlickiego. — Trzy kolejne posiedzenia.—W środę, 3. marca, plenum rady miejskiej

Jutrzejsze wyborcze posiedzenie rady miejskiej jest w dalszym ciągu tematem powszechnych rozmów. Nie ulega bowiem wątpliwości, że **od przebiegu tego posiedzenia zależą dalsze losy rady:** czy będzie ona kontynuowała swą działalność, czy też zostanie rozwiązana.

Jak już donosiliśmy kilkakrotnie, łódzka organizacja PPS. oraz klasowe związki zawodowe postanowiły wysunąć **ponownie kandydaturę p. Norberta Barlickiego na stanowisko prezydenta miasta.** — Wyniki wczorajszych obrad OKR. PPS. trzymane są w ścisłej tajemnicy. Wiadomo tylko, iż narady w tej sprawie toczyć się będą nie tylko na terenie Łodzi, ale także Warszawy. Dziś odbędzie się w Warszawie **konferencja przedstawicieli władz naczelnych PPS. z przedstawicielami OKR. łódzkiego.**

O ile utrzymany zostanie projekt wysunięcia po raz wtóry kandydatury p. Barlickiego — nie ulega wątpliwości, że **spowoduje to**

rozwiązanie rady miejskiej

Ustawa samorządowa przewiduje bowiem, iż **wybory prezydenta odbywają się tylko dwa razy.** Ponieważ p. minister spraw wewnętrznych nie zatwierdził już kandydatury p. Barlickiego, sądzić oczywiście należy, iż nie zatwierdzi jej po raz wtóry, a wtedy liczyć się trzeba, że **w ciągu 10 dni nastąpi nominacja prezydenta tymczasowego.** Zostałby nim oczywiście w dalszym ciągu prez. Godlewski. —

Niezależnie jednak od posiedzenia wyborczego — rada miejska w dalszym ciągu narazie prowadzi intensywne prace gospodarcze. Wczoraj ustalony został już

PROGRAM PRAC NA PRZYSZŁY TYDZIEŃ,

który przewiduje **trzy kolejne posiedzenia: w poniedziałek, 1 marca, posiedzenie radzieckiej komisji finansowo-budżetowej, we wtorek 2 marca, posiedzenie radzieckiej komisji do spraw ogólnych i w środę, 3 marca, plenarne posiedzenie rady miejskiej.**

Porządek dzienny posiedzenia komisji finansowo-budżetowej obejmuje w pierwszym rzędzie **sprawę zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w wysokości 500,000 złotych na cele opieki społecznej.** Jak wiadomo, rada miejska wypowiedziała się za koniecznością wprowadzenia szeregu nowych podatków, przewidzianych ustawowo, na te cele. Wobec tego jednak, iż ułożenie statutu podatkowego musi zająć pewien okres czasu, klub radziecki PPS. zgłosił wniosek o tymczasowe zaciągnięcie półmilionowej pożyczki, którą spłaci się, gdy tylko nowe podatki zaczną wpływać do kasy miejskiej.

Następnie omówiona będzie **sprawa zmian stawek dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości** utrzymanie dla pracowników miejskich 10-procentowego dodatku komunalnego, przyjęcie darowizn gruntów i t. d.

Porządek dzienny posiedzenia komisji do spraw ogólnych obejmuje tylko 3 sprawy. Dwie dotyczą **zawieszenia podań o wzniesienie budowli sprzecznych z planem regulacyjnym miasta, trzecia—** to

sprawa emerytur b. członków magistratu

b. wiceprezydentów: Rapalskiego i Wielińskiego i b. ławników: Smolika, Harasza, Adamskiego i Joela. Sprawa ta już była raz omawiana na posiedzenie komisji, zdjęto ją jednak z porządku dziennego, celem dokładniejszego zapoznania się z orzeczeniem komisji emerytalnej. Wszyscy wyżej wymienieni b. członkokie magistratu **pobierają emeryturę warukowo,** gdyż ministerstwo spraw wewnętrznych zadecydowało, iż uchwała komisji emerytalnej musi być zatwierdzona przez plenum rady miejskiej.

I wreszcie porządek dzienny plenarnego posiedzenia rady miejskiej obejmuje wszystkie te punkty, które załatwią obie komisje radzieckie oraz sprawy, które z powodu awantury, jaką wywołali radni endeccy, nie zostały załatwione na ostatnim posiedzeniu rady, a więc:

1) Przyznanie zasiłków dla robotników sezonowych, 2) Powiększenie funduszów na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych, 3) Utrzymanie z funduszów miejskich wszystkich dzieci po ofiarach ekscesów endeckich, zarówno chrześcijan jak i żydów, 4) Przemianowanie ulicy Przejazd na ul. Ignacego Daszyńskiego, 5) Przemianowanie ulicy Zagajnikowej na ul. Stefana Kopcińskiego, 6) odpowiedzi zarządu miejskiego na interpelację radnych endeckich w sprawie usunięcia urzędników-Żydów z magistratu oraz 7) wniosek nagły klubu PPS. w sprawie płacenia przez gminę miejską za wszystkich bezrobotnych, a obciążenia na ten cel właścicieli nieruchomości.

Jak widać z powyższego, porządek dzienny jest bardzo obfity i jeśli posiedzenie znów nie zostanie przerwane przez jakiekolwiek awantury, zapowiada się ono na wiele godzin.

***

Jak się dowiadujemy, na dziś zwołane zostały posiedzenia frakcyjne klubów radzieckich PPS. i Obozu Narodowego. Na posiedzeniach tych ma być ustalona **taktyka, która ma być zastosowana na jutrzejszym posiedzeniu wyborczym.** — Jak słychać, radni endeccy ponownie chcą zgłosić demonstracyjną kandydaturę na stanowisko prezydenta miasta. (s)

Apel mieszkańców ul. Czartoryskiego

do władz miejskich o uporządkowanie ulicy

Kilkakrotnie poruszaliśmy już sprawę uporządkowania ulicy Czartoryskiego (przedłużenie ulicy Łąkowej) Wczoraj zgłosiła się do redakcji delegacja mieszkańców tej ulicy ze słusznymi skargami, iż nie tylko nic jeszcze nie zostało uporządkowane, lecz stan tej ulicy pogarsza się z dnia na dzień.

Ulica nie jest zupełnie zabrukowana. W okresie roztopów przechodzenie przez nią jest niemożliwe. Zalana jest zupełnie wodą. Dzieci mieszkańców od kilkunastu dni nie uczęszczają już do szkoły, nie mogąc opuścić mieszkań. Wozy nie mogą przejeżdżać — przed kilku dniami zdarzył się wypadek, iż wóz ugrzązł w błocie i trzeba było wyjątkowych wysiłków, by go ruszyć z miejsca.

Mieszkańcy zwracają się za naszym pośrednictwem z prośbą do wydziału technicznego magistratu, aby czymprędzej zastosował jakieś środki zaradcze i przystąpił do uporządkowania ulicy (i)

Pełna tabela wygranych

4-go dnia ciągnienia I-ej klasy 38 Loterii Państwowej

Tabela nieurzędowa bez gwarancji

W ostatnim dniu ciągnienia loterji główne wygrane padły na numery:

Główna wygrana 1-ej klasy 100,000 zł. — 96806.

5,000 zł. — 35323.

2,000 zł. — 90966.

1,000 zł. — 4870. 134467.

500 zł. — 25565, 79840. 126053.

400 zł. — 9264, 24646, 47711. 53667, 81369, 91172, 102799, 122677. 159888, 178353, 194111.

200 zł. — 23783, 26235, 59209. 100260 105651, 109617, 171179, 181268, 191283.

150 zł. — 4027, 13443, 14891. 16903, 19209, 23213, 51015, 69215. 74516 ,74540, 78405, 93235, 93912, 94557. 96540, 101953, 102934, 106188, 108656. 110764, 146725, 147266, 149059. 154484. 170937, 178193, 191279.

Wygrane po 50 zł., z literą s po 100 zł.

053 66s 640 988 1114 422s 672 720 35 2105 67 262 746s 889s 3120 244 430 639s 58s 726 50 864 4205s 15 54s 385 425 915 29s 5041s 66s 145 50 308s 667s 717s 6047s 94 106 387 508s 649 726s 73s 85 841 7710s 890 918 8298 484s 670 877s 9003 39 105 273s 424s 38 93s 741.

10183 353 79 437s 555s 70 11035 136s 39 410 69 815s 28 12106 14 252s 776 805s 69 13131 75 361s 75s 79s 80 502s 91 14209s 308s 405s 14 812 15122 208 51 350 424s 531s 59 640 43s 62 876 16080s 246 347 496 529 63 689s 967s 17663 78s 813 91s 18098s 137 55 78 225 355 596s 705 19150 452s 72 547 693s 714s 907 90s

20036 297 869s 969 21546s 650s 908 54s 62 22035 156s 265 92 538 677s 23196 213 345 917s 44s 24012 75 105 332s 472 572 810 988 93 25071 114 96 412 803 13 36 26144 264s 365 488s 573 711s 93s 902 27130 242s 86 430s 50 783 28011 61s 73 137 327s 826 29001s 55 123s 47s 56 390s 520 29s 60s 669s 729s 807 11 963

30156 272s 309s 84 448 659 727 85 31496 514 624s 32243 60 327 33277s 80 489 618 34365 493 599s 673 715 46s 957 35149s 434 643 821s 36031s 74 452 66637 041s 120s 253 559s 737 38169 246s 73s 443 39031 192s 216 42 77s 374s 571s 645 818 933s 645 818 933s 41.

40016 74 102 238s 65 385 642 743s 945 41211 52s 300s 400s 17s 78 99 961s 79 42495s 548 868 76 86s 940 43046 126 296s 336 37 462 628 44007 638s 769 45211 429 513 732 824 53 46017 105s 786 802s 40 44 997 47045s 189 260 66 642s 57 80s 821s 48098s 258s 452s 536 683 823s 49581s 741 89s 986s

50022 80 350s 540s 51132 257s 364 85 459s 651 52285s 94 392s 928s 38s 53054 172 207s 37 56 398s 408s 577 662 793s 841s 992 54001s 6 200s 94 459s 697 723s 55343 78s 87 622s 836 56009s 140 223 649s 810 57 933 57015 16s 98s 278 440 68s 544 698s 794s 810 43 87s 58230 34s 55 324s 478 658s 955 59086s 743s 68.

60146s 50s 62 236 738 61120 433s 528 68s 668s 721 73 95 62031 120s 438 608 69 63177 83s 266 445 670 789 981s 64107 58 279 91s 302 25 746s 899 65052 204 845 919 60 66244 458 963s 67120s 315s 91 447s 92 508s 744 52 801s 923 57s 68377s 413s 620s 776s 958 69190s 215 306 26 609s 11 978

70142 228 316 662 737 71144 204s 382 568 769s 913s 72082 92 191s 260 40s 694s 757 990s 73359 462s 838s 51 79s 74214 73 329 61 624 734 966 95 75391 652 722s 966 76136 510 640 51 931s 56 77062s 120 81s 202s 419s 642 797 78182s 290 510 664 703s 70s 848s 74 79231 675 779 906

80122 281s 375 633 41s 832 81007 144 201 27 435 94s 632s 55s 814s 903 59 82187s 216 569 677s 83133s 72s 396s 726s 28 889 84058 494 567 77s 86s 783s 85246s 617 896s 86323s 98 414 523s 745s 75s 922 87302 706s 938 88092 132s 216s 90 400s 59s 550 767s 69 77 89213s 624s 9s 827s 43s 937 82

90089 132 200 513s 661s 87 820s 91165 236 313s 59 629s 56s 92229s 986 93382s 727s 57 96 922 94118s 336s 444 81s 543 76 695 794s 997s 95102s 43s 253s 349 586s 734 96133 383 93 431s 523s 811 955 97044s 203 591 675 98021s 197 268 303 432 57 500 825s 85 92s 998 99061s 289 555s 702s 99 982s.

100341s 574s 739 813 56 94s 101313s 471 563s 102221s 694 901s 5 103138s 797 104106 760s 98 905 35 105093s 919s 22 76s 106003 55 265 459 715s 824 921 34 92s 107521 9s 32 44 789 108179 205 544 765s 67s 888 985s 109029s 279 360 477s 505 965.

110182 387s 474 506 44s 91 737s 64s 67 69s 876 111139 555 761 84 811 112238s 72 341s 424s 37s 65s 532 76s 695 776 969 113080 106 233 42 525s 792 863 926 8s 114040 256 67 432 49s 718s 941s 115030 250 558 687s 116323 408s 91s 516 55s 790s 990 117001 226s 380 467 608s 762 831 118001s 36 126 43s 52s 331s 645 119147s 519 53 675s 953 86.

120003 62s 625 844 8s 972s 89 121144 453 649 122763 952 124006 171 397 427 70 86 93 554s 693 125219s 45s 566 87 95 614 126030s 63 112 242 64s 411 711s 127014 380 454s 128546s 56 87 805 909s 129372 613 855 82.

130139 42s 214s 346s 64 498s 706s 806s 131006 16 719 23 834 935s 67 132095s 924s 133192 334 473 716s 802s 134093 173 467 793s 844s 959 79s 135095 155s 213 634 136053s 333 604s 766 973s 137022 162 243 312s 16 62s 464 567 929s 138127s 405s 524 5s 48 713s 872s 980 139212 339 796 833 967s.

140821s 932 141246s 833s 142105 521 650 143070 157s 720 144529 66 603s 38s 928s 73 145117 239 42 8 449s 845 146054 89s 154 496 634 82 942s 63 147023 51s 311 21 734s 816 148212s 414 969 149720.

150004 437 586 681 705 52s 801 97 967s 151331 732 152049 73 185s 242 616 94s 930 153059s 389s 414 564s 746 867 948s 51 154314s 77 520 1 746 896 155070 106s 229 55s 307 473 558s 897s 919s 45 74s 156046 201 77 358s 66 570s 626 91s 732 38s 63 956 77 84.

157302 432 737s 72 158025s 62 305 541 682 719s 67 159005 533 647 878.

160127 565 77s 606s 82 741 8 161037s 70 105 19s 397s 609 84 773 891 960s 162589 163068 113 219s 99 347 73 594 800s 55s 164032 109 92 291 530 633 717s 882 972s 165221s 35 6 407s 72s 500 89 776 915 166412s 91 572 961 167431 813 17 994 168010s 135 657 169248 56s 514 625 876s 80 907.

170079s 153 321 93s 526s 617 759 63 831 94 918s 171129 498s 533 58 747s 934 59 172173 262 90 382 563 73 634s 39 724 50 71 879 934 173036 46 108s 625 712s 67 88s 847 174146s 68 284s 497s 606 894 932 42s 59s 81 175353s 70s 535 743 807s 176012 81 116 258 368 407 500s 76s 744s 177033 34 91 159 85 6s 294 305 97s 486s 571s 992 178080s 170 481 646s 709 831s 915s 78s 179139 520s 625s 44s 866 952s 85.

180165 297 317s 470 4 515s 753s 181110s 327 32s 3 91s 545s 660 924s 72s 182446 515s 33 719 183477 520s 184000 182s 359s 419 608 87 713s 833 185049 454s 573 812s 956s 186027 92 169 217 319s 542s 685 798s 908 63s 74 187216 319 481 569 98 188127 396 465 533s 743 189321 94s 610s 760s 7 943.

190229 391 510s 771s 809 906 57 86 191048 136 528s 642s 782s 192147s 582s 765 909 193193 226 79s 540s 78 900s 194161s 344s 522 716s.

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. — 186528.

10,000 zł. — 160681.

1000 zł. — 15245, 32489, 42818, 46111 69477.

500 zł. — 3312, 50003, 79702, 109751. 162085.

400 zł. — 48424, 56210, 61741, 73222, 130033, 133609, 137261, 141150. 146134, 176573, 182450, 193765.

200 zł. — 6326, 14958, 17200, 25506, 80233, 95611, 140633, 166195.

150 zł. — 2190, 3039, 5160, 19653, 24696, 24697, 28715, 30450, 30739, 32979, 37802, 63061, 68993, 74333, 77438, 82641, 87576, 91509, 94320, 109188, 114229, 118615, 128409, 132420, 133779, 146588, 149389, 150030, 151819, 153499, 154209, 154221, 162231, 162934, 165057, 169678, 171512, 177448, 184963, 185324, 193112.

CIĄGNIENIE II-gie.

Po zł. 50, z literą s po zł. 100.

322s 859 1238s 53s 567 942 2199 3053 98s 208 453 753s 924s 4323 429s 551 866 5445 6193 464s 7450 572s 8727 9374 458s 822s

10297 426 649s 11325 27s 12069s 145s 506 862s 950 13254 79s 436 14490 15707 63 867s 16023s 429s 982s 17570 780s 96 18564s 672 19082 208 925

20200s 532s 782s 21031 354 79 512 620s 711 22432 916 23515s 24130s 538 57 25567s 606 87s 26004 220 33 634 750 926 27687s 887 28110s 348s 823 29591 657s

30189 347s 886 31015s 19 273s 388s 32274 389s 599 613 33287s 490 594 34179 331 35493s 807 36384 674 37080s 389s 802 38220 89s 462 843s 39215

40292s 361s 738s 41000 415 27 42062 360 525s 39s 887s 43074 585 780 44339 54s 963s 45193s 272 440 76s 775 46599s 602s 922 47030 448 80s 716s 48132 407 26 529 36 785 49042s 739s 51s 921s.

50494s 650 802s 44 51172 393 906s 20s 59s 52504 779 43137s 470s 722 999s 54289 351s 846 933s 55250 507s 639 745s 56604s 57043 414s 62s 538s 58087 245s 427s 59 585 792s 862s 59669s 703 55 72s 944s

60106s 91 647 58s 61444 846s 62166s 332s 639 63146s 286 592s 64213 569 65110 497 670 66337s 524 60s 853s 949s 67039 151 374 495 808 68328s 657s 918s 55 69008 362 543.

70047 407s 517 71024 217 72211 54 73681 771s 811 74206s 937s 75044 271 679 733 76061 77136 268s 383s 480 936 78016 49 513 79330s 553

80120 53s 81176 299 518s 731 82229 710s 912s 83064 84531 68 85272 354 420s 560s 871 86042 154 532 860 87451 642 719s 856 88148 98s 247s 89027 758.

90160s 246 80 517 91383 813 908 92142 860 93075s 94154 267 486 662s 724s 95266 340 942 96124 224 97080s 251s 497 655s 58s 727s 71 98119s 224 345 873 99088 90s 410s 795s

100180 715 101390s 667 865s 932 102095 227s 56 63 319s 734 103373s 571 818 104650 808 105004s 215s 305 904 106289 659 882 107315s 856 60 900 108493 630s.

110525s 38 111066 243 45s 112777 820 918 113011s 21 442 824 114730 951 115206 740 847 116481 502s 852 117392s 697s 742 86 87s 939 118247 73s 501s 119691s.

120134 51 305 897s 121378 803s 122019s 524 123236s 472s 714s 124051s 373s 743 125723s 45 126000s 11 509 905 127274 97s 403s 43s 786 802 992s 129181s 486s 595 618s 893s 96.

130144s 267s 88 393s 804s 70 131435s 132103s 642s 837 133120 69s 322 655 134511 684 135445 78s 604 136075s 77 129s 173211s 573 610 736 884 138201s 589s 873s 139938s 87.

140180 591 620s 64s 705 141537 142010 547s 656 887 960s 144145 359s 74 755 844 919s 145158s 356 88 754 146041 474s 968s 147168s 274 972 148059 68 268 78s 94 326 640s 940 149084 112 4s 297 360 626 925 31s.

150121s 88s 488 561 769 151066 109 819 928 49 152189s 220s 328s 402 714s 848s 153068 571 99 677 987 154043 317 544s 616s 155061s 132s 410 693 824 58 957 156106 280 532 656 157443s 527 47 92 651 66s 74 886 158576 805 159168 213 96 409 817.

160173s 736s 96 821s 993s 161089s 440 162159 253 163022s 44 101 290 912s 164301 467 165076 313 779 166191s 318 167040s 360s 432 642s 708 46 168092 323 75 169340 469 536 59 914.

170064 395 605s 171003 369s 512 53 784 826s 971s 172056s 285s 350 61 412 97s 590 614 876s 946s 96 173053s 57s 129 478s 174633s 175203 53s 176071s 188 202 30 459s 524 36s 635s 977 177517 657 178563 179145 464.

180224 182005s 193 318s 592 866s 971s 183708 883 958 184594 943 185240 47s 999 186045s 62 187803 188620 819s 189s 189617 782 987s.

190097s 444 694 191056 192118 422 77 676s 193613 712 194013 251s 642s.

TRZECIE CIĄGNIENIE.

Po zł. 50, z litera s po zł. 100.

50s 71s 528 663 748s 70 1292 955s 88s 2306 682s 717 3565 889s 4025 307s 618 64 5256 7132 245 488 541 821 8066s 619s 993s 9117s 57 868

10401s 709 868 11056s 256s 91s 336s 62 874 939 12476s 509s 634s 709 986 13965 14013 326 15406s 16210 374s 761 93 17934 510 987 18605 19278 861 988

20521s 672s 765 928 22072 94 232 497 758 932s 23607 805 24035s 288s 304 58s 887 930 71 72 86 25345s 778 26314s 574s 615 27257s 819 28079 209 453 29306s 760 970s

30875 31861 32199 200s 912 23 81s 33166s 705 966s 67s 34377 659 733s 85s 916 36 48s 35014s 376s 631 36483 711 37427 38330 782 857 84 39275 87s.

40140 414s 95s 41301s 663 975s 42647s 963s 43264 44884 45769s 71s 930 47183 443 552s 75 877s 901s 48615 26 989s 49104 56 292 981

50306s 579 616s 770s 800 48 913 51240 410 542s 682 52314 766 53109s 875s 901 54652s 777s 819 55240s 548 600s 56205 321s 652s 86 872 88 989 57195 233 463s 739s 907s 46s 58072s 59531

60044 127s 55 256 640 61499 787 62215 83 88 545s 63545 64031s 172s 613 65322 984s 66026 296s 67070s 250 638s 68059s 96 586 815 69171

70143 423 738 96s 881 71214 46s 353 56 644 704 889 99s 72193 673 89 759 988 73298s 74320 92s 535 41 75027s 461 665 76130 450s 681 77405s 78086s 438 507 15 736s 93 79383 702 99.

80409 645 81275 743 82531 754 83419 825 84522s 85216s 472s 736s 851s 86382 96 539 886 87112 327 55 72s 444 88231s 89747

90647s 85s 895 960s 89s 91048 751 870 92271 475 95s 93549 861s 94381 718 95055s 276s 673 96181 475s 571s 710 97140s 857s 98281s 427 88s 99566 97s 641 979.

100921s 101121 102155s 228 430 535s 103010 428s 557s 759s 804 104424s 841 83 105051 337 107499 965 108265s 449 873 109148 629 767.

111711 112302 528 70s 860s 114532 661 700 895 115146s 213s 27 474s 90s 622 785 117498s 534s 714s 817 118142 55s 589s 793 989s 119777

120361s 556 743 121141s 259 73 397s 710s 44 89s 122405s 735s 858s 923 33 123022 465 124609 125610 95 127205 81 724s 76 97 98s 129040s

130059 125s 262 798s 899s 914s 21 132465 546 133391 512 134589s 135278s 136761s 137012 19 75s 495s 537 980s 138537 139283s 338.

140069s 100s 34s 250 697 141086 100s 322 491s 507s 752s 817 982 142561s 768 143209 807s 144194 271 346s 509s 663 907 34s 145521 717 896s 146024s 663 147225 654s 148503 38 149070s.

150691 151014 77 141 325s 769 154005 221 51s 155062 138s 81 569s 664 733 893s 96 156559 157073 159 158133 330 717 927 159250s 576.

160344s 583 982 161096 592s 662 162486s 163136 405 613s 788s 164034 246 648s 80 165192 231 55 98s 310 50 992 166245s 439 983s 167264s 771s 975 168082s 347 735s 169051s 872.

170497s 171109s 594s 975s 89s 172151s 294 173005 92s 174053 351 505 74 678 794 175077 848 176011 185 665 884 177748s 945s 178700 01s.

180220 604 19 927s 39 181706s 182404 183180 185361 89 804s 51s 186559 746 956s 188552s 924s 189471.

190221 610s 38 77 191344s 451s 595 725s 921s 192243s 414s 700s 193410 998 194173 913s.

Kolej linowa w Krynicy

Długość jej wyniesie 640 metrów. — Koszt budowy obliczono na 400 tysięcy złotych

Aktualna staje się sprawa drugiej kolei linowej, mianowicie w Krynicy. Projekt kolei opracowano już i nawet obliczono, ile mają kosztować bilety. A więc kolej ta będzie sześciokrotnie mniejsza od kolei na Kasprowy Wierch a bilety piętnastokrotnie tańsze.

Dolna stacja kolei stanie **na skraju parku, u wylotu toru saneczkowego,** przy głównej alei, pomiędzy pałacykiem Prezydenta R. P. a początkiem ul. Puławskiego. Stacja krańcowa zbudowana będzie **na szczycie Góry Parkowej, obok znajdującej sie tam altany i początku toru saneczkowego.** Długość kolei 640 metrów, wzniesienie 160 metrów, krańcowa zaś stacja bedzie na wysokości 730 m. nad poziomem morza.

Zadaniem kolei bedzie **dowożenie na szczyt góry saneczkowiczów oraz widzów, chcących przyglądać sie emocjonującym zjazdom.** Jak wiadomo tor saneczkowy posiada długość półtora kilometra i wije sie serpentyną po zboczach góry. Publiczność może się przyglądać zjazdom ze specjalnej ścieżki, towarzyszącej torowi.

Kolej będzie jednotorowa o jednometrowej szerokości toru. Najwyższy nasyp ma wynosić 5.50 m., najgłębszy wykop 4 m. Kolej przejdzie małymi żelazo-betonowymi wiaduktami nad torem saneczkowym i drogą spacerową oraz nad jedną z alei. Pozatem kilka dróg spacerowych i jezdnia saneczkowa przejdą wiaduktami ponad torem. Budynki stacyjne będą wykonane z drzewa na kamiennych fundamentach.

Koszt budowy obliczono na 400.000 złotych i ustalając rentowność. wykalkulowano, że kolej mieć bedzie conajmniej 162.000 przejazdów rocznie, co przy 50-groszowych biletach da 80.000 zł. Przy wydatkach, nie przekraczających 60.000 zł. na utrzymanie. czysty dochód wyniesie 20.000 zł.

Nasz reporter zanotował:

W domu przy ul. Mostowej 51 w zamiarze samobójczym zażyła dwie pastylki sublimatu 19-letnia Ludwika Traczyk. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował desperatkę do szpitala. Przyczyną rozpaczliwego kroku był zawód miłosny.

* * *

Na posesji przy ul. Borowej 22, lokator Adam Zajączkowski, naprawiając dach komórki, został przygnieciony walącymi deskami i belkami i odniósł złamanie ręki oraz ogólne obrażenia ciała. Lekarz pogotowia skierował poszkodowanego do szpitala

* * *

Na ul. Rokicińskiej został najechany przez wóz konny 15-letni Marian Wysocki, zamieszkały przy ul. Polnej 28. Chłopiec odniósł obrażenia głowy i złamanie obu nóg. Lekarz pogotowia skierował poszkodowanego, orzekając stan ciężki.

* * *

Na ul. Limanowskiego, koło posesji nr. 78 została potrącona przez wóz 8-letnia Zdzisława Malczewska, zam. przy ul. Limanowskiego 65. Lekarz stwierdził obrażenia powierzchowne i skierował dziewczynkę do szpitala. Szofer został zatrzymany.

* * *

W mieszkaniu Mordki Grünbauma przy ulicy Zgierskiej 56 od źle izolowanego piecyka zapaliła się drewniana ściana Ogień ugasił pierwszy pluton straży ogniowej po niespełna godzinnej akcji.

* * *

W sklepie Milsztajna przy ul. Nowomiejskiej nr. 2 zatrzymano na gorącym uczynku kradzieży Helenę Stolarską, z ul. Wrześnieńskiej 152 i Stefana Nowaka, zamieszkałego również pod tym samym adresem.

Obojo pod pretekstem kupna skradli kilka par cholewek damskich, wartości około 80 zł., lecz kradzież spostrzeżono i złodziejską parę zatrzymano

Z mieszkania Hersza Rozencwajga przy ulicy Gdańskiej 95 w nieustalony sposób skradziono garderobę, wartości 100 zł.

We wszystkich wypadkach zarządzono dochodzenie

Ukarani przez sąd starościński

Władze administracyjne podjęły energiczną walkę z żebractwem. pociągając do odpowiedzialności karnej wszystkich natrętnych i napastujących przechodniów żebraków.

Wczoraj referat karny za natrętną żebraninę ukarał Michała Pajaka 10-dniowym aresztem, Antoniego Rosiaka na trzy dni i Bolesława Chroszczyńskiego na 5 dni aresztu.

***

Na tej samej sesji ukarani zostali aresztem za nieuprzątanie śniegu i błota dozorcy: Jan Pietrzak na 6 dni aresztu i Wacław Micielski na 5 dni aresztu.

***

Ponadto od kilku dni odbywają się codzień rozprawy karne przeciwko dorożkarzom uchylającym się od przepisów o ruchu kołowym.

Za jazdę po szynach tramwajowych, za niezatrzymywanie się na wezwanie policji i t. p. wykroczenia skazanych zostało 20 dorożkarzy na kary aresztu i grzywny. (l)

Nadużycia w spółdzielni

W spółdzielni „Społem" w Pabianicach ujawnione zostały nadużycia, jakich dopuścił się jeden z urzędników. Sprzeniewierzona suma sięga około 1500 złotych.

W związku z tym do biur oddziału spółdzielni w Pabianicach przybyła wczoraj specjalna komisja rewizyjna, która dokonała przeglądu ksiąg i rozpoczęła pracę nad remanentem magazynu.

Sprawa oprze się najpewniej o władze prokuratorskie. (l)

Aresztowanie złodziei warszawskich

Wczoraj po nadejściu na dworzec Fabryczny pociągu z Warszawy, o godzinie 1.30, wywiadowca patrolujący na dworcu zauważył dwóch znanych włamywaczy warszawskich, przybyłych niewątpliwie do Łodzi na „gościnne występy".

Obaj wsiedli na dworcu do dorożki. W ręku mieli małe walizeczki.

Wywiadowca wezwał dorożkarza do zatrzymania się i przystąpił do wylegitymowania obu przybyszów.

Początkowo obaj udawali zdziwionych, wyjaśniając, że padli ofiarą pomyłki. Wywiadowca jednak nietylko wylegitymował obu, ale i zrewidował ich eleganckie walizki. Zarówno w jednej jak i w drugiej znajdowały się precyzyjne narzędzia złodziejskie.

Chaim Flint i Abram Szmulewicz, stali mieszkańcy Warszawy, zostali zatrzymani. (l)

Strajk szewców w Warszawie

Wczoraj rano odbył się w sali kina Fama (Przejazd 9) wiec szewców-chałupników warszawskich.

Chałupnicy domagali się podpisania umowy zbiorowej na podstawie określonego cennika płac. Wczoraj w Inspektoracie Pracy odbyła się konferencja chałupników z przedstawicielami kupiectwa szewskiego. Nie doszło jednak do zawarcia porozumienia. Pracodawcy uważali, że proponowane przez chałupników stawki są zbyt wysokie.

Po burzliwej dyskusji postanowiono proklamować od dziś ogólny strajk szewców-chałupników w Warszawie.

Pogrzeb ś.p. adw. Piotra Kona

odbędzie się na koszt miasta, przy udziale przedstawicieli szeregu organizacyj społecznych. — Kondolencja p. wojewody.—Delegacje z Warszawy

Podczas, gdy szerokie rzesze naszego miasta, z zarządem miejskim na czele, czynią ostatnie przygotowania do jutrzejszego pogrzebu ś. p. Piotra Kona — wychodzą obecnie na jaw niektóre, dotąd nieznane, szczegóły tych chwil tragicznych, które spędził Zmarły już po powzięciu ostatniej w swym życiu decyzji.

Adwokata Piotra Kona cechowała przez całe życie **wielka dokładność i rzetelność we wszystkim, co czynił.** Te cechy charakteru kazały mu również w ostatnich chwilach poczynić jak najdokładniejsze przygotowania przedśmiertne: Zmarły z niezwykłą jasnością umysłu przewidział wszystko, nie zapominając niemal o niczym i dał dokładny wyraz swej ostatniej woli.

Na biurku w kancelarii, gdzie — jak donosiliśmy — znaleziony został Zmarły — leżały w chwili ujawnienia tragedii — **dwa listy zapieczętowane, jeden list otwarty, bez koperty, i dwie małe kartki.** Ponadto na biurku obok tych dokumentów leżała starannie opakowana **paczka fotografii.**

Zapieczętowane listy były adresowane: pierwszy — do **jedynego syna Aleksandra; drugi do bratanka, adw. Kazimierza Konczyńskiego.** Listy te mają charakter ściśle osobisty i nie wnoszą — jak się dowiadujemy — żadnych momentów, któreby rzucały specjalne światło w tragedii. Są to pełne tkliwości i serdeczności słowa pożegnaia z najbliższymi.

W czwartym liście, jak już wspominaliśmy, do nikogo nie adresowanym, desperat podał **przyczynę tragicznego kroku.**

„TRUDNO ŻYĆ PRZESZŁOŚCIĄ — pisał między innymi adwokat Piotr Kon, — **A PRZYSZŁOŚCI NIE WIDZĘ. JESTEM SCHOROWANY I NIE MAM SIŁ DO PRACY I DALSZEJ WALKI".**

Obok tego listu leżały pieniądze: 3 zł. i 50 groszy.

Na obu małych kartkach Zmarły skreślił tylko kilka słów: na pierwszej wyraził życzenie, **by go pochowano w ubraniu, w którym zostanie znaleziony, druga zaś zawierała dyspozycje co do dwuch fotografii bardzo bliskiej mu osoby. Zmarły życzył sobie, by obie te fotografie zostały złożone do trumny.** Wreszcie, na paczce z resztą rodzinnych, starych zdjęć widniało kilka słów, w których adwokat Piotr Kon przekazywał je bratankowi.

***

Pogrzeb miał się odbyć na koszt rodziny. Wczoraj jednak zaszedł w tej sprawie zwrot zasadniczy. **Frakcja radziecka P. P. S. w radzie miejskiej na posiedzeniu prezydium postanowiła zwrócić się do prezydenta miasta z wnioskiem o urządzenie pogrzebu na koszt gminy.** Delegacja frakcji, w osobach wiceprzewodniczącego radnego Potkańskiego i adw. Hartmana, zwróciła się do prezydenta Godlewskiego z odpowiednim projektem, który **został bez dyskusji przez p. prezydenta miasta przyjęty. Pp. radni Potkański i Hartman przytoczyli zasługi Zmarłego jako znakomitego i bezinteresownego obrońcy bojowników o Niepodległość, wskazali, iż Zmarły, ofiarowanej sobie przed sześciu laty renty nie przyjął i że miasto nasze w tych warunkach winno oddać hołd zwłokom swego zasłużonego obywatela.**

W pogrzebie weźmie udział delegacja łódzkiej organizacji P. P. S. ze sztandarami i wieńcami oraz wszyscy radni socjalistyczni.

W ostatnim hołdzie weźmie również czynny udział **Stowarzyszenie byłych Węźniów Politycznych.** Wczoraj o godzinie 6-ej popołudniu odbyło się posiedzenie zarządu Stowarzyszenia, na które zaproszony został adw. Kazimierz Kończyński. **Zarząd powziął decyzję wystąpienia na pogrzebie w pełnym składzie członków całej organizacji z wieńcami i sztandarami.**

Oczywista, iż w pogrzebie reprezentowana będzie licznie palestra łódzka i delegatura łódzka rady adwokackiej.

Z Warszawy na pogrzeb przybędą delegaci zarządu głównego byłych więźniów politycznych oraz członkowie istniejącego niegdyś **stowarzyszenia obrońców politycznych,** którego jednym z najwybitniejszych członków był w swoim czasie Zmarły. Przewidziany jest **przyjazd adw. Berensona i Brokmana oraz przedstawicieli władz centralnych.**

Nad otwartą mogiłą wygłoszone będą liczne przemówienia.

***

Do domu żałoby napływają pod adresem syna Zmarłego liczne depesze kondolencyjne.

Jedna z pierwszych była depesza od p. wojewody łódzkiego.

Treść tego telegramu brzmi jak następuje:

„Wielmożny Pan Aleksander Kon,
Przejazd 6, Łódź.

Serdeczne wyrazy współczucia i żalu z powodu zgonu Ojca Pana, nieodżałowanego człowieka i prawego obywatela składam
ALEKSANDER HAUKE-NOWAK
Wojewoda Łódzki".

Łódź jutro odprowadzi na miejsce wiecznego spoczynku jednego ze swych najlepszych obywateli.

Strajk w pończoszarniach łódzkich

Robotnicy żądają podwyżki płac. — Strajkują również majstrowie w Widzewskiej Manufakturze

Donosiliśmy onegdaj, iż konferencja w okręgowej inspekcji pracy w sprawie zawarcia umowy zbiorowej dla przemysłu pończoszniczego (okrągłe maszyny) nie dała pozytywnego rezultatu. W związku z tym wczoraj w godzinach rannych odbyło sie zebranie robotników, na którym postanowiono **natychmiast proklamować strajk.** Zawiadomienie o uchwale rozesłano do wszystkich fabryk, które w większości swej zostały unieruchomione.

W godzinach przedpołudniowych strajkowało wczoraj 2000 robotników, po południu, gdy przyłączyła się także druga zmiana, liczba strajkujących wzrosła do 3500. **Równocześnie komitet strajkowy wystosował do okręgowego inspektora pracy pismo, w którym precyzuje swe postulaty.**

Ciekawym szczegółem jest, że na onegdajszej konferencji robotnicy domagali się utrzymania starej umowy, a określenia nowych stawek dla artykułów nowych — obecnie postulaty zostały rozszerzone. **Robotnicy domagają się podwyższenia płac o 20 proc., motywując to wzrostem drożyzny.**

Strajk wywołał duże zainteresowanie, zarówno w kołach przemysłowych jak i robotniczych Łodzi, gdyż sądzą powszechnie, że z chwilą przeprowadzenia podwyżki płac przez pończoszników, wystąpią z identycznym żądaniem robotnicy innych gałęzi przemysłu.

***

Strajk majstrów fabrycznych Widzewskiej Manufaktury trwa w dalszym ciągu. Wskutek braku dozoru technicznego dyrekcja fabryki unieruchomiła szereg oddziałów, to też większość robotników ma przymusowy postój.

Wczoraj dyrekcja zakładów przemysłowych wywiesiła zawiadomienia na murach fabrycznych, w których wzywa majstrów, **aby najpóźniej do dnia 25 b. m. przerwali strajk i podjęli pracę,** w przeciwnym bowiem razie zamknięty zostanie zupełnie oddział tkalni, zatrudniający 1800 robotników.

Podkreślić należy, iż **wszyscy majstrowie fabryczni w Łodzi opodatkowali się na rzecz strajkujących, w wysokości 5 proc. swych poborów.**

***

Wczoraj **robotnicy Schloesserowskiej Manufaktury** zwrócili sie do dyrekcji z żądaniem **podwyżki płac,** motywując to wzrostem cen artykułów pierwszej potrzeby. Ponieważ dyrekcja odmówiła, robotnicy natychmiast **proklamowali strajk, okupując równocześnie mury fabryczne.** Inspektorat pracy wysłał do Ozorkowa swego przedstawiciela dla zlikwidowania strajku.

***

W inspekcji pracy podpisano wczoraj dwie umowy zbiorowe — **dla robotników, zatrudnionych w fabrykach cukrów i czekolady w Łodzi oraz dla woźniców, zatrudnionych w przedsiębiorstwach przewozowych.**

***

Strajk szewców-chałupników, który trwa od kilku dni, zostanie prawdopodobnie dziś zlikwidowany. Wczoraj odbyła się w inspekcji pracy jednostronna konferencja, na której częściowo osiągnięto porozumienie. Decydująca konferencja z udziałem przedstawicieli obu stron wyznaczona została na dziś.

Delegacja rzeźników w rabinacie

Domagają się zezwolenia na trybowanie zadnich części mięsa

Jak się dowiadujemy, w związku z walnym zebraniem cechu rzeźników żydowskich, które odbyło się w dniu 21 b. m. — wczoraj udała się **delegacja z pp. Grinbergiem i Gordonem na czele do rabinatu łódzkiego,** domagając się kategorycznie wprowadzenia **trybowania zadnich części mięsa pod kontrolą rabinatu.** Delegacja oświadczyła, iż stan obecny jest niemożliwy do utrzymania, gdyż, z jednej strony, **rzeźnicy znajdują się w fatalnej sytuacji, nie mogąc wyzyskać zadnich części mięsa wołowego i cielęcego, a z drugiej strony powoduje to zmniejszenie kontyngentów ubojowych przez władze państwowe i stosowanie surowych kar administracyjnych za wyzbywanie się zadnich części mięsa niezgodnie z ustawą.**

Rzeźnicy oświadczyli, iż na zebraniu cechu zapadła uchwała, że w wypadku, gdy rabinat nie weźmie pod uwagę powyższych postulatów — **rzeźnicy wogóle zaprzestaną wykonywania uboju i sprzedaży mięsa.** Przedstawiciele rabinatu odpowiedzieli, że zwołają w najbliższych dniach posiedzenie w tej sprawie i zastanowią się nad postulatami rzeźników.

Niezależnie od tego przedstawiciele cechu rzeźników postanowili zwrócić się do władz administracyjnych, by nie stosowano narazie kar za przekroczenie ustawy o uboju, do czasu póki wprowadzone zostanie trybowanie mięsa (i).

Stosunki mieszkaniowe w Anglii

Jeszcze istnieją gdzie-niegdzie potworne rudery.—Całkowita przebudowa miast.—Rewolucyjna ustawa o przeludnieniu. — U nas i w Anglii

W sali Stowarzyszenia Techników wygłosił przed kilku dniami profesor Teodor Toeplitz z Warszawy odczyt p. t. „**Anglia jako przykład rozwoju polityki mieszkaniowej**".

Prelegent jest jednym z współorganizatorów Warszawskiej Spółdzielni Mieszkoniowej, której wiekopomnym dziełem jest olbrzymie osiedle na Żoliborzu, jest współzałożycielem i wiceprezesem Towarzystwa Urbanistów Polskich, redaktorem pisma „Dom, Osiedle, Mieszkanie" i jednym z najwybitniejszych i najruchliwszych działaczy w dziedzinie społecznego budownictwa mieszkaniowego w Polsce. Ze względu na osobę tego znakomitego animatora budownictwa społecznego w naszym kraju, mającego za sobą tak wspaniałe rezultaty, odczyt wywołał wielkie zainteresowanie nietylko w gronie fachowców architektów, ale i śród naszych działaczy społecznych, kooperatystów budowlanych i t.p.

Mówca zastrzegł się, że tytuł jego prelekcji wcale nie znaczy, że dziś przykład Anglii mógłby być w dziedzinie budawnictwa społecznego naśladowany przez inne kraje, a w szczególności przez nas. Prawodawstwo i budownictwo mieszkaniowe jest dziś w Anglii, kraju o wysokim stopniu zamożności, w etapach końcowych. My zabieramy się dopiero do początków. Trudno zatem mówić o przykładzie tam, gdzie jest tak wielki dystans danych gospodarczych. Anglia jest u szczytu osiągnięć, dostępnych dla innych krajów w odległej dopiero przyszłości.

Daleki od entuzjazmu, zamykającego oczy na rzeczywistość, z obiektywnością uczonego stwierdza prelegent, że mimo tych szczytowych rezultatów jeszcze po dziś dzień istnieją w Anglii t. zw. „slums" — rudery, jakich nawet u nas nie ma. **Ludzie wegetują, w takim Leeds chociażby, i w innych miastach wybitnie przemysłowych jeszcze po dziś dzień w domach, odwróconych do siebie plecami („Back to back houses"), w wąskich ulicach bez światła, z wejściem do pokoju mieszkalnego wprost z ulicy, z kloakami w podwórzu, bez śmietników z jamami na śmieci pod ulicą.** Te mieszkania dla „rąk roboczych", a nie dla ludzi, istnieją jeszcze — ale już od pierwszych ustaw z roku 1851 o wyeliminowaniu mieszkań niezdrowych, aż po ustawy późniejsze — „slums" skazane są na zagładę i istotnie znikają z miast angielskich.

Przed wojną i do jej wybuchu domy mieszkalne budowane były **tylko dzięki inicjatywie prywatnej.** Nie zaspakajało to jednak potrzeb ludności pracującej. Po wojnie nastąpił **okres interwencji państwa** w ruchu budowlanym i od tego czasu połowa mieszkań została wzniesiona przez osoby prywatne, a druga połowa — **przy poparciu państwa, — przez samorządy lub organizacje użyteczności publicznej.**

Do końca roku 1936 powstało **trzy miliony nowych mieszkań,** co stanowi jedną trzecią wszystkich mieszkań w Wielkiej Brytanii z r. 1914 i jest równoznaczne z niemal **całkowitą przebudową miast brytyjskich w ciągu jednej generacji.**

Prelegent zajął się zkolei obszerniejszym omówieniem niektórych angielskich aktów ustawodawczych w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego, podał cyfry i dane statystyczne.

Komorne nie może być drogie. Stanowią o tym odpowiednie akty budownictwa mieszkaniowego, w których subwencje państwowe są uzależnione od ustalenia wysokości komornego w domach dzięki tym subwencjom wznoszonych. Komorne ograniczone ustawowo, nie przekracza pewnego maximum: **resztę dopłaca samorząd.** W niektórych wypadkach wynosi dopłata 40 proc. gospodarczo uzasadnionego komornego. 15 proc. całej ludności Anglii korzysta z pomocy funduszów publicznych dla obniżenia komornego. Widzimy zatem, że w Anglii staje się sprawa dachu nad głową dla obywatela i to dachu niebylejakiego coraz więcej troska państwa.

Ciekawym systemem subwencjonowania samorządów gminnych jest ten, który uzależnia wielkość subwencji od liczby osób, przeniesionych z owych „slums". Toteż dotychczas przeniesiono z tych zapowietrzonych ruder pół miliona mieszkańców, a do marca 1939— oblicza minister zdrowia — liczba ta wzrośnie w dwójnasób i wyniesie milion ludzi. Rzecz ciekawa, że **hasło energicznej walki z ruderami rzucił nikt inny, jak książę Walii, późniejszy król Edward VIII, a obecny książę Windsoru.**

Mówca zajął się szerzej rewolucyjnym, jak go słusznie nazwał, aktem z roku 1935. Ustawa o przeludnieniu z roku 1935 wprowadza po raz pierwszy do ustawodawstwa o budownictwie społecznym **pojęcie przeludnienia.** Posłuchajmy co angielski prawodawca uważa za przeludnienie w mieszkaniu:

Przeludnione jest mieszkanie wtedy, jeśli dwie osoby różnej płci w wieku po wyżej dziesięciu lat muszą sypiać w jednej izbie! Jeżeli mieszkanie ma jedną izbę, a mieszka w nim więcej niż dwie osoby — **mamy znów do czynienia z przeludnieniem.** Jeżeli w dwuch izbach jest więcej niż trzech lokatorów — znów jest mieszkanie przeludnione. W trzech izbach — 5 osób, w pięciu wreszcie — 10 osób.

Przypomnijmy sobie co się dzieje wśród nieszczęśliwych mieszkańców naszych peryferyj. Zajrzyjmy do statystyk łódzkich. W całym mieście, najogólniej biorąc, t.j. dzieląc liczbę mieszkańców przez liczbę izb, mieszka w jednej izbie 2,5 osób (oczywista różnej płci), zaś **mieszkań jednoizbowych, w których mieszka 7 i więcej osób, do 12, jest w Łodzi, 7.138 a gnieździ się w nich 54.956 osób!** (Według spisu z roku 1931).

W świetle tych liczb zatem, których prelegent nie przytoczył — unaocznia się rewolucyjność tego aktu angielskiego. Ale nie na tym koniec. Akt ów stanowi, że **lokator, lub właściciel domu, który powoduje lub toleruje przeludnienie, winien jest przekroczenia, za które może być skazany na grzywnę w wysokości do pięciu funtów sterlingów i na dalszą grzywnę do dwuch funtów za każdy dzień ciągłości przekroczenia!**

W wykonaniu tej ustawy poddano badaniom 9 milionów mieszkań w Anglii i (podczas, gdy w Łodzi 100 proc. mieszkań jest w pojęciu angielskim) przeludnionych ustalono, że **przeludnionych w sensie nowej ustawy jest tylko 3,8 proc. mieszkań, i że połowa rodzin robotniczych mieszka w warunkach dwukrotnie lepszych, niż dopuszcza ustawa!**

Prelegent zilustrował dalej postępy budownictwa społecznego w Anglii. Ujrzeliśmy rzucone na ekran przez epidiaskop fotografie wzorowych, wielkich osiedli rozmaitego typu i usłyszeliśmy szereg danych liczbowych, dokumentujących olbrzymi rozwój budownictwa społecznego, a więc budownictwa mieszkań dla ludzi pracy w Anglii.

Na zakończenie swego niezwykle interesującego odczytu prelegent podał również i głosy krytyki olbrzymiego ruchu budowlanego w Anglii, prowadzonego przez 200 stowarzyszeń mieszkaniowych, połączonych w Federację Narodową. Krytyków nie brak. Śród nich są i mieszkańcy dzielnic zamożniejszych, którzy uskarżają się na... **„deklasowanie" eleganckich dzielnic willowych** przez wznoszenie w ich sąsiedztwie wielkich bloków mieszkaniowych dla ludzi pracy. G.

ODCZYT O MALARSTWIE RENESANSU WŁOSKIEGO.

Towarzystwo Polsko - Włoskie w Łodzi, ul. Piotrkowska 102, organizuje we wtorek, dnia 23 bm. o godz. 8.30 wiecz. odczyt Carlo Verdiani, profesora Instytutu Kultury Włoskiej w Warszawie p. t.: La pittura del rinascimento in Toscana e a Veneziadiversita e rapporti. Odczyt ilustrowany będzie przezroczami.

Kongres mieszkaniowy

odbędzie się w Warszawie w kwietniu

Jak się dowiadujemy, w kwietniu odbędzie się w Warszawie pierwszy **wielki kongres mieszkaniowy,** zwołany z inicjatywy Banku Gospodarstwa Krajowego, spółdzielni budowlanych oraz towarzystwa budowy osiedli robotnicznych (TOR.).

Kongres obejmie swym zasięgiem całą Polskę, a ma na celu zorientowanie czynników zainteresowanych, **w jakim kierunku winna być prowadzona polityka budowlana w Polsce.**

Na kongresie szczegółowo omówiona będzie sytuacja mieszkaniowa w poszczególnych miastach, konieczność popierania ruchu budowlanego ze środków publicznych, reorganizacja budownictwa mieszkaniowego i rozszerzenie ram działalności TOR., celem dostarczenia odpowiedniej liczby mieszkań dla robotników i pracowników umysłowych. **W kongresie wezmą udział także delegacje związków lokatorskich.** (i).

TEATR MIEJSKI.

Dziś, to jest w środę i czwartek o godz. 8.30 wieczorem „Bęben" z Zulą Dywińską i Antonim Różyckim.

W piątek „Powódź" w reżyserii dr. Jerzego Ronarda Bujańskiego w wykonaniu całego zespołu.

W sobotę o godz. 4-ej popoł. „Grube ryby" przygotowuje reżyser Konstanty Tatarkiewicz. Przedstawienie przeznaczone jest dla młodzieży szkolnej po cenach zniżonych.

TEATR POLSKI
Cegielniana 27

Dziś w środę, dnia 24 bm. o godz. 8.30 wieczór powtórzenie znakomitej sztuki Bernarda Shaw'a p. t. „Profesja pani Warren" z Ireną Horecką w roli naczelnej.

Codziennie wypełniona po brzegi widownia z entuzjazmem oklaskuje świetnych wykonawców. Sztuka dzięki niesłychanie śmiałym tendencjom budzi żywe dyskusje powodując codziennie wzrastające zainteresowanie.

TEATR POPULARNY
(Ogrodowa 18).

Dziś we środę i dni następnych o godz. 8.15 wiecz. „Damy i huzary" Al. Fredry. W doskonale zgranej obsadzie: B. Bronowska, J. Gosławska, Z. Sykulska, J. Zakrzyńska, K. Wichniarz, K. Leszczyński, Z. Bończa, M. Zoner, J. Niwiński i inni.

WIECZÓR POEMATÓW TANECZNYCH

Sascha Leontjew oraz Halina Radlińska znakomita primaballerina teatru wielkiego w Warszawie, laureatka międzynarodowego konkursu tanecznego w Wiedniu wystąpią we wtorek dnia 2-go marca r. b. o godz. 8.30 wiecz. w Filharmonii w wielkim festiwalu tanecznym.

Bilety już do nabycia w kasie Filharmonii.

ZESPÓŁ MORISA SZWARZA W ŁODZI.

Po dłuższej przerwie przyjeżdża ponownie do Łodzi zespół artystyczny Morisa Szwarza, który występować będzie w sali Filharmonii, począwszy od czwartku dnia 25 lutego r. b. w którym to dniu wystawiona będzie uroczysta premiera p. t. „Bóg, człowiek i szatan" J. Gordina w przeróbce i reżyserii Morisa Szwarza.

Z muzyki

„Traviata" w Teatrze Miejskim

Sprawozdanie z widowisk operowych, organizowanych dorywczo w naszym mieście, ogranicza się z konieczności do oceny walorów artystycznych kilku solistów, odtwarzających główne partie głosowe. Pozostałe części składowe montażu teatralno - operowego, jak zespół orkiestry, oprawa dekoracyjna i chóry — zazwyczaj nie nadają się do oceny ze względu na ich niską wartość artystyczną. A podniesienie poziomu tych czynników natrafia — jak wiadomo — na nieprzezwyciężone trudności natury technicznej i materialnej. —

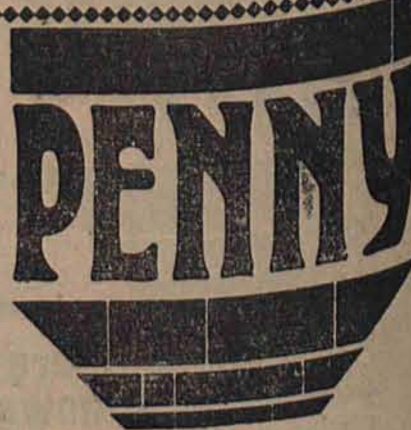
W tym relatywnym ujęciu krytycznym wykonanie „Traviaty" Verdi'ego przez gości warszawskich uważać należy za poprawne i udane.

Ada Sari w roli tytułowej wykonała swą partię z żywiołowym temperamentem, nadając jej mocne akcenty dramatyczne. Jednakże nazbyt falujący głos artystki zawodzi w kantylenie lirycznej, a chwiejnie osadzony dźwięk brzmi często nutą o niezdecydowanej intonacji.

Wykonawca roli Alfreda, p. Smirnow, śpiewak o wielkiej sławie, który przed laty czarował piękną barwą głosową, dziś opiera swój kunszt jedynie na rutynie i technice wokalnej. Niemniej artysta ujmuje prostotą i kulturą muzyczną, a w środkowym rejestrze głosowym przypomina chwilami dawną świetność swego talentu.

Partię Germonta-ojca śpiewał p. Mossakowski, który stworzył zarówno głosowo jak i scenicznie postać mocną a szczerą w wyrazie uczuciowym.

Dyrygował prof. Ryder, kierując całym zespołem wprawnie i pewnie. R. W.

Romans sędziego z córką dozorcy

Jak 57-letni dr. Velgo poznał Marię Velgo.—Wspólne spacery, obiady, wyjazdy i—ślub...—Stary sędzia chciał się pozbyć Marenki. — Zbrodniarz, wpuszczony do domu przez żonę

Sąd skazał mordercę, ale uniewinnił inspiratorkę zbrodni

W Brnie zakończył się przed kilku dniami sensacyjny proces, który wywołał ogromne poruszenie nie tylko na łamach prasy czeskiej, lecz europejskiej.

Na ławie oskarżonych zasiadła **24-letnia Maria Velgo,** która wraz z niejakim Wenzlem Cernym **zamordowała swego męża, radcę sądu apelacyjnego,** znacznie od niej starszego, bo liczącego 57 lat.

Olbrzymie zainteresowanie, jakie proces ten wywołał, przypisać należy nietylko momentom kryminalnym, lecz również podkładowi społecznemu, na jakim zbrodnia ta zrodziła się, co znalazło potwierdzenie również w zeznaniach rzeczoznawców.

24-letnia Maria Velgo, piękna dziewczyna, była córką dozorcy. Przez pewien czas pracowała w fabryce, po tym uzyskała pracę jako początkująca biuralistka w jednym z mniejszych przedsiębiorstw. Pełna temperamentu i uroku zwracała na siebie uwagę młodzieńców, lecz nie traktowała ich poważnie.

Pierwsze spotkanie

Aż oto dnia pewnego, siedząc w parku, **zauważyła starszego pana, zajętego czytaniem książki na sąsiedniej ławce.** Starszy pan zwrócił również na nią uwagę. Podszedł do niej i zapytał grzecznie, **czy nie mogłaby mu pożyczyć ołówka na chwilę...**

W ten sposób zawarta została znajomość między **57-letnim radcą sądu apelacyjnego a jego 24-letnią przyszłą żoną...** Nikt z nich prawdopodobnie nie przeczuwał, że wkrótce staną na ślubnym kobiercu, by w trzy miesiące po tym rozłączyć się na zawsze, on bowiem powędrował w zaświaty, ona zaś wraz z faktycznym mordercą jej męża do więzienia.

Zaczęło się od spacerów w parku. „Marenka" — jak ją po tym nazywał — mimo iż pochodziła z biednej, nieinteligentnej rodziny, **wyróżniała się znaczną inteligencją.** To widocznie sprawiło, że radca sądu apelacyjnego, **Dr. Johann Velgo, zakochał się w tej dziewczynie.** Zaprosił ją do swego mieszkania, pokazywał jej zbiory swych obrazów, gdyż był wielkim miłośnikiem malarstwa, a poza tym grywał na pianinie. Marenka zaczęła u niego **pobierać lekcje gry fortepianowej.**

Pewnego dnia **Marenka zastała w mieszkaniu pana radcy inną młodą, niemniej urodziwą dziewczynę.** Po obiedzie pan radca zaproponował wspólne zdjęcie... Najpierw w normalnych strojach, po tym... bez osłonek... Ponieważ obydwie dziewczęta były już pijane, żadna z nich nie oponowała. Maria Velgo zeznała później przed sądem, że **„ta druga" po tym ją szantażowała, domagając się pieniędzy, grożąc w przeciwnym razie pokazywaniem skandalicznego zdjęcia.** Marenka zwróciła się wtedy do pana radcy, który sprawę tę załatwił polubownie.

Ciąża i ślub

Marenka oczywiście wiedziała, że nie jest pierwszą kobietą w życiu pana radcy. Wiedziała również, że **pan radca przyjmował u siebie kobiety podejrzanej konduity, nawet w tym czasie, gdy starał się o jej rękę.** Ale — jak twierdziła po tym przed sądem — nie miała już na to żadnej rady... **Spodziewała się dziecka!**

I oto zaczęła się martyrologia młodej, ładnej dziewczyny.

Dr. Johann Velgo radził przeprowadzenie niedozwolonej operacji. Marenka nie chciała się zgodzić. **Domagała się nazwiska dla swego dziecka.** Pan radca zgodził się na ślub, ale zaznaczył odrazu, że to ma być tylko ślub formalny, że natychmiast się **rozwiodą, bo on nie może się wiązać z córką dozorcy...**

Marenka zgadzała się na wszystko, albowiem czas naglił... Przedstawiła swego „narzeczonego" rodzicom. Nie trudno sobie wyobrazić, jak wyglądała ta wizyta „pana radcy" w mieszkaniu Józefa Havlika, dozorcy domowego. Pan radca czuł się poniżony, a i dozorca wcale nie był dumny z tego, że córka jego ma wyjść za mąż za wysokiego urzędnika. Zeznając przed sądem, Józef Havlik mówił ze łzami w oczach:

—Starałem się odciągnąć córkę od tego zamążpójścia, bo wiedziałem, że z tego związku nic dobrego wyniknąć nie może. Jesteśmy biedni, ale uczciwi ludzie... To były dla nas za wysokie progi... A poza tym zwróciłem uwagę, że między nim a nią jest zbyt wielka różnica wieku... Źle jest, gdy zięć starszy jest od teścia...

Ale — jak już zaznaczyliśmy — Marenka nie miała innego wyjścia i **dnia 10 grudnia 1935 roku o godzinie szóstej z rana odbył się ich ślub.** Wybrano umyślnie tak wczesną porę, aby uroczystość odbyła się bez świadków. Pan radca zaznaczał kilkakrotnie, że nikt o ich ślubie nie powinien się dowiedzieć...

Po ślubie spożyli wspólnie skromne śniadanko i **Marenka wróciła do domu swych rodziców.**

Najemny zabójca

Mijały tygodnie. Gdy Marenka zaczęła nalegać, że chce się sprowadzić do domu swego męża, dr. Johann Velgo zaczął wspominać o rozwodzie. Marenka nie chciała się na to zgodzić. Rodzice, dowiedziawszy się, że córka ich jest już po ślubie, **nie chcieli jej dłużej trzymać w domu.** Wówczas pan radca przygarnął ją do siebie, zaznaczając jednak, że będzie musiał wkrótce wszcząć kroki rozwodowe...

Wtedy w głowie młodej kobiety zrodziła się myśl **zgładzenia starego, znienawidzonego męża.** Sama nie mogła podjąć się tego czynu. Dobrała więc sobie do pomocy Cernego, zdrowego, tęgiego chłopa, który gotów był **„stanąć w obronie zmaltretowanej kobiety"... za pewnym odszkodowaniem.**

Umówiono się, że zbrodnia zostanie dokonana dnia 16 marca 1936 roku.

Tego dnia Maria Velgo pokryjomu wpuściła Cernego do mieszkania i zamknęła go w kąpielowym. Przed wieczorem małżonkowie wyszli na miasto. Wrócili dość późno. Maria weszła pierwsza, zdjęła futro i udała się do ubikacji. W tej chwili **Cerny wyskoczył z ukrycia i rzucił się na pana radcę w ciemnym korytarzu.** Radca sądził, że jest to napad bandycki. Począł się bronić, krzycząc przeraźliwie:

— Marenka!... Na pomoc!..

Ale Marenka zwlekała... Przyjść z pomocą mężowi i zdradzić swego wspólnika?.. Nie!.. Palcami zatkała więc sobie uszy i czekała... Krzyki męża ścichały zwolna... **Cerny zawlókł go do łazienki, odkręcił krany i cisnął go do wanny z wodą.** Zimna woda otrzeźwiła go. Oprzytomniał i zaczął znowu wzywać pomocy, lecz **Cerny tak długo trzymał jego głowę pod wodą, aż krzyki jego zamilkły.**

Po dokonaniu zbrodni **Cerny wrócił do salonu i siadł spokojnie przy pianinie, kładąc rewolwer na klawiszach.** Zalarmowani sąsiedzi wezwali policję. Gdy przedstawiciel władzy, po wyważeniu drzwi, wszedł do salonu

rozległ się strzał

Cerny próbował popełnić samobójstwo. Przestrzelił sobie na wylot oba policzki. Zabrano go do szpitala... **Marię Velgo aresztowano, jako wspólniczkę i inspiratorkę mordercy.**

Rozprawa sądowa wywołała ogromne zainteresowanie. Maria Velgo nie zaprzeczyła swej winy, twierdziła jednak, że **„musiała pozbyć się męża",** gdyż on ją maltretował...

W międzyczasie w więzieniu przyszło na świat dziecko, które znalazło się pod opieką rodziny oskarżonej.

Cerny początkowo nie przyznawał się. Twierdził, że w mieszkaniu krytycznego dnia znalazł się przypadkowo, bo należały mu się pieniądze od oskarżonej. **Dr. Johann Velgo, sądząc, że on jest złodziejem, rzucił się na niego pierwszy, wobec czego on musiał się bronić...** Czy do środków „obrony" należało również utopienie właściciela mieszkania w wannie — tego oskarżony nie wyjaśnił...

Na rozprawie wyszło również na jaw, że **dr. Velgo prowadził niejako podwójne życie.** Był cenionym i poważanym prawnikiem, lecz **pod względem erotycznym był niewątpliwie zboczony.** Świadczy o tym jego pamiętnik, który starał się odczytać obrońca oskarżonej, lecz sąd sprzeciwił się temu, jak i fotografie, znalezione w mieszkaniu zamordowanego.

Największe wrażenie wywołało jednak **zeznanie Dr. Józefa Kohouta.**

Dr. Kohout stwierdził:

— Oskarżona jest osobą wyjątkowo inteligentną. Tym się tłumaczy fakt zwrócenia na nią uwagi przez dr. Velgo, który nadał jej swe nazwisko, lecz poza tym ją lekceważył. Przyczyną zbrodni jest więc nienawiść, zrodzona w duszy tej kobiety przeciwko mężczyźnie, pochodzącemu z innej, obcej jej sfery towarzyskiej i społecznej...

Wyrok

Po czterodniowej rozprawie sądowej sędziowie przysięgli wynieśli następujący werdykt:

Co do winy Cernego dwanaście głosów odpowiedziało „tak". Na pytanie dodatkowe, dotyczące okoliczności łagodzących, sędziowie przysięgli wszystkimi dwunastu głosami odpowiedzieli **— Nie!**

W sprawie oskarżonej Marii Velgo przysięgli mieli odpowiedzieć na dwa pytania:

1) — Czy Maria Velgo była inspiratorką zbrodni?

2) — Czy była do tego zmuszona nieprzezwyciężonymi okolicznościami?

To drugie pytanie, jak się okazało, uratowało oskarżoną...

Albowiem na pierwsze pytanie 9 **głosów powiedziało „Tak!", 3 zaś — „Nie!".**

Na drugie pytanie **7 głosów odpowiedziało „Tak!", 5 zaś „Nie!".**

Na podstawie tego werdyktu sędziów przysięgłych **sąd skazał Cernego na 30 lat ciężkiego więzienia,** Marię Velgo **zaś — uniewinnił...**

Ten uniewinniający wyrok wywołał w prasie wielką polemikę. Prasa czeska nazywa wyrok sądu **„francuskim",** dotychczas bowiem tylko we Francji zwalniano od kary oskarżonych w podobnych sprawach.

Prokurator w każdym razie zapowiedział apelację... (iu).

Strzelił do posterunkowego

Sąd skazał Poradowskiego na 6 lat więzienia

Sąd okręgowy skazał wczoraj na 6 lat więzienia 30-letniego Jana Poradowskiego, za próby wymuszenia pod groźbami karalnymi pieniędzy od swej przyjaciółki i za usiłowanie zabójstwa posterunkowego.

Rozprawie przewodniczył wiceprezes Illinicz.

Oskarżony żył w wolnym związku z 27-letnią Zofią Wawrzyniak i prowadził z nią sklep spożywczy, stanowiący własność Wawrzyniakówny. Gdy ta ostatnia sklep sprzedała i otrzymała 1060 zł., począł od niej Poradowski domagać się, nie szczędząc gróźb, by mu dała połowę pieniędzy.

Kobieta dała mu 150 zł., ale niezadowolony z tego urządził Poradowski wielką awanturę na ulicy, a do interweniującego posterunkowego **strzelił dwukrotnie, lecz chybił.**

Oskarżony tłumaczył się brakiem pamięci i do winy się nie przyznał. Sąd ogłosił wyrok skazujący — jak wspomnieliśmy — **na 6 lat więzienia.** (l)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 24 lutego 1937 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Paradoksy surowcowe

Sytuacja na łódzkim rynku surowcowym przedstawia się w dalszym ciągu wysoce niepewnie. Raz po raz rynek łódzki zaskoczony zostaje nowymi trudnościami i komplikacjami, które utrudnia ją normalne zaopatrywanie przemysłu w surowce w okresie obecnym, jak wiadomo, najważniejszym dla letniej produkcji włókienniczej.

Zmniejszenie kontyngentów na bawełnę surową i odpadki bawełniane dla handlarzy i przemysłu niezrzeszonego na miesiąc luty r. b. uderzyły bardzo mocno w rynek surowcowy. Zanotowano ostatnio uprzywilejowanie przemysłu przy rozdziale kontyngentów i pewne ograniczenia importu dla firm handlowych. W konsekwencji tych faktów powstaje **sytuacja paradoksalna.**

W ostatnich np. miesiącach, zanotowano **zwiększenie przydziałów kontyngentowych dla fabrykantów waty.** Fabrykanci ci dawniej (po za pewnymi wyjątkami) nabywali surowce w firmach handlowych, obecnie, otrzymując kontyngenty, starają się ominąć pośrednictwo firm handlowych. W praktyce jednak okazuje się, że taki bezpośredni import przedstawia dla fabrykantów waty poważniejsze trudności, bowiem **tranzakcje z dostawą natychmiastową są wobec małej podaży, prawie niemożliwe.** Fabryki waty zawierają więc z firmami zagranicznymi tranzakcje z dostawą na miesiące późniejsze, np. na miesiące maj, czerwiec, względnie lipiec. W międzyczasie otrzymują przydziały kontyngentowe. Aby nie stracić kontyngentów zwracają się do firm handlowych i **zakupują w tych firmach surowiec ale nieoclony** t. j. taki, który leży na składach wolnocłowych, a z powodu braku odpowiedniejj ilości kontyngentów, nie może być przez firmy handlowe zwolniony.

Ostatnio zanotowano bardzo liczne tranzakcje takimi surowcami nieoclonymi. Tranzakcje te są naogół bardzo korzystne dla firm przemysłowych, które posioadają kontyngenty, tymbardziej, że wytworzyła się na rynku łódzkim zasada, iż **surowiec nieoclony jest tańszy od surowca oclonego o 20 procent.**

Paradoks polega na tym, że **surowiec mający tendencję zwyżkową, jest w chwili obecnej tańszy u handlarzy, aniżeli u agentów firm zagranicznych.**

Należy podkreślić, że obok trudności wewnętrznych, **łódzki rynek surowcowy znajduje się pod przemożnym wpływem alarmujących wiadomości, nadchodzących z zagranicznych rynków surowcowych.**

Tendencja na rynkach zagranicznych staje się z dnia na dzień mocniejsza. — W chwili obecnej ceny na zagranicznych rynkach są wyższe, aniżeli ceny zeszłoroczne o 30 procent. Szczególnie trudno nabyć obecnie pewne typy bawełny indyjskiej o krótkim włosiu (typ scyndy). Sfery zainteresowane podkreślają, że głównym czynnikiem, który kształtuje obecnie sytuację na rynkach surowcowych zagranicą jest **koniunktura wojenna,** w szczególności zaś **masowe zakupy ze strony szeregu państw bawełny indyjskiej dla produkcji prochu.** Z uwagi na to, że koniunktura wojenna ma w warunkach obecnych stały charakter, **odprężenie na rynkach zagranicznych jest wątpliwe.**

Ta mocna i nerwowa tendencja na rynkach zagranicznych wyraża się przede wszystkim w ofertach zagranicznych domów bawełnianych, nadsyłanych do Łodzi. Oferty te, w przeciwieństwie do zwyczajów, panujących na rynku, **nie są wiążące dla firm zagranicznych.**

Z SĄDU HANDLOWEGO.

Syndyk masy upadłości firmy **„Dom Ekspedycyjno - Transportowy Zjednoczeni Ekspedytorzy, wł. I. J. Willinger, Spadkobiercy"** złożył sądowi sprawozdanie za czas od 1 listopada 1936 r. do 10 stycznia 1937 r.

Sąd przyjął do wiadomości, zaaprobowane przez sędziego - komisarza sprawozdanie zobowiązał sędziego - komisarza do czuwania, by ukończenie postępowania nastąpiło najrychlej i do złożenia następnego sprawozdania wraz z planem podziału **przez syndyka przed dniem 1** kwietnia r. b.

Dalsza zniżka pożyczki stabilizacyjnej

W ciągu jednego dnia spadek o 300 punktów. — Słaba tendencja na inne walory

Na rynku walorów zanotowano w dniu wczorajszym w dalszym ciągu **słabszą tendencję dla papierów procentowych dolarowych.** Natomiast dla papierów **procentowych złotowych** oraz **papierów dywidendowych** tendencja była **niejednolita.**

Z papierów **procentowych dolarowych szczególnie silną zniżkę zanotowano znowu dla 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej a mianowicie o całe 300 punktów** do 434 w płaceniu. 435 w żądaniu. 6 proc. pożyczka dolarowa uległa zniżce o **100 punktów,** spadając do 59.50 w płaceniu, 60.50 w żadaniu. Na łódzkim rynku prywatnym 8 proc. pożyczką Dillonowską obracano po kursie 63 w płaceniu, 64 w żadaniu. a kurs 4 proc. pożyczki dolarowej — przy zwiększonym popycie na rynku prywatnym — wynosił 47 w płaceniu. 48 w żądaniu.

Z papierów **procentowych złotowych** 3 proc. pożyczka inwestycyjna I i II emisji uległa zniżce o **15 punktów,** spadając do 64.85 w płaceniu. 65.85 w żądaniu (I emisja) oraz 65.35 w płaceniu, 66.35 w żądaniu (II emisja). Na łódzkim rynku prywatnym 5 proc. pożyczką konwersyjną obracano po kursie 52.75 w płaceniu, 53.75 w żądaniu. Kurs 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej w grubszych odcinkach wynosił 51.50 w płaceniu, 52 w żądaniu, zaś 4 proc. pożyczką konsolidacyjna w drobnych odcinkach obracano na rynku prywatnym po kursie 49.50 w płaceniu, 50 w żądaniu.

Słabsza była również tendencja dla **papierów proc. prywatnych.** 5 proc. łódzkie listy zastawne serii XK. uległy zniżce o **50 punktów,** spadając do 49.50 w płaceniu, 50 w żądaniu. zaś 5 proc. warszawskie listy zastawne nowe w drobnych odcinkach zniżkowały o 15 punktów do 55.35. Kurs 5 proc. warszawskich listów zastawnych nowych w grubszych odcinkach wynosił 55.

Z **papierów dywidendowych** akcje Banku Polskiego uległy zniżce o 100 punktów, spadając do 100 w płaceniu 101 w żądaniu. Lilpopy zniżkowały o 15 punktów do 12.85 i wreszcie Cukier uległ zniżce o 25 punktów, spadając do 27.75. Natomiast Starachowice uległy zwyżce o 65 punktów do 32.90 oraz Węgiel zwyżkował o 75 punktów do 19.25.

Na łódzkim rynku prywatnym obroty zwiększone 4 proc. pożyczka dolarową oraz 3 proc. pożyczka inwestycyjną II emisji. Pozostałymi papierami wartościowymi obroty małe. (y.)

Uprawnienia dewizowe

Polskiego Instytutu Rozrachunkowego

Polski Instytut Rozrachunkowy przejął **z dniem 1 b. m. czynności Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego dotyczące rozrachunku polsko-niemieckiego, kontroli obrotów polsko-francuskich i kontroli waluty eksportowej.**

W związku ze stopniowym przejmowaniem przez Instytut tych czynności, Komisja Dewizowa ustaliła, że wszelkie zarządzenia i upoważnienia udzielone przez nią Polskiemu Towarzystwu Handlu Kompensacyjnego mają analogiczne zastosowanie do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego.

Komisja Dewizowa upoważniła Polski Instytut Rozrachunkowy do dokonywania wszelkich czynności w ramach uprawnień, wynikających z wykonywania międzypaństwowych i prywatnych umów rozrachunkowych, zatwierdzonych lub zleconych przez właściwe organy państwowe.

Eksporterzy, którzy na podstawie umów rozrachunkowych stawiają do dyspozycji Polskiego Instytutu Rozrachunkowego należności za towary. wywiezione zagranicę, **zwolnieni są od obowiązku zgłaszania tych należności w Banku Polskim** oraz **zaofiarowania do skupu Bankowi Polskiemu lub bankom dewizowym.**

Od obowiązku zgłaszania w Banku Polskim i zaofiarowania do skupu sum, znajdujących się na zagranicznych rachunkach kompensacyjnych, **zwolniony został także Polski Instytut Rozrachunkowy.** Komisja Dewizowa zezwoliła polskim **eksporterom i importerom na prywatne rozliczenia pod kontrolą Polskiego Instytutu Rozrachunkowego ich należności i zobowiązań z tytułu kompensacyjnych tranzakcyj towarowych z krajami clearingowymi,** na których zawarcie **udzieliły swego zezwolenia właściwe organy państwowe.** (y.)

Rokowania polsko-włoskie

o układ kontyngentowy, finansowy i turystyczny rozpoczynają się w Rzymie

Rokowania handlowe polsko-włoskie, których termin rozpoczęcia ustalony był pierwotnie na dzień 18 lutego, rozpoczną się za kilka dni w Rzymie. Delegacji polskiej przewodniczy radca ekonomiczny ministerstwa spraw zagranicznych, p. Jan Wszelaki. Celem rokowań jest układ kontyngentowy, finansowy i turystyczny.

Delegacja polska, w której pracach weźmie również udział konsul generalny i radca handlowy ambasady polskiej przy Kwirynale, p. Mazurkiewicz, przeprowadzi rokowania o układ kontyngentowy z tym, że obowiązywałby on na rok, a nawet na okres dłuższy. Drugim punktem rokowań rzymskich będzie kwestia zawarcia układu finansowego polsko - włoskiego o sposobie rozrachunku między obu państwami dotyczącego wzajemnej spłaty długów i zobowiązań.

Wreszcie delegacje przeprowadzą rokowania co do **zawarcia układu turystycznego polsko - włoskiego.**

Podczas pobytu w Warszawie delegata generalnej dyrekcji dla spraw turystyki przy ministerstwie prasy i propagandy w Rzymie, p. Achille Bisco, uzgodnione zostały **postanowienia techniczne układu turystycznego,** który wobec istniejących w Polsce ograniczeń dewizowych może być oparty jedynie na zasadzie zwiększenia eksportu do Włoch, jako pokrycia wydatków związanych z turystyką polską do tego kraju. Nie jest wykluczone, że w toku rokowań wyłonić się może kwestia uregulowania jeszcze innych spraw.

O skasowanie wiz paszportowych

zabiega samorząd gospodarczy

Związek izb przemysłowo-handlowych wystąpił do ministerstwa spraw zagranicznych z memoriałem, w którym wysunął postulat **zniesienia wiz paszportowych dla obywateli polskich, wyjeżdżających zagranicę.** Byłoby to możliwe w drodze zawarcia przez Polskę z obcymi państwami odpowiednich umów regulujących tę sprawę na zasadzie wzajemności, wzorem Szwajcarii, której obywatele obowiązani są wizować paszporty swe dla podróży tylko do 9 państw, zaś przy wyjazdach do 23-ch państw — zwolnieni są z tego obowiązku.

Związek izb podkreśla, iż kwestia zniesienia obowiązku wizowania paszportów **posiada dla obywateli Państwa,** a w szczególności **dla sfer gospodarczych, zasadnicze znaczenie,** gdyż unika **się przez** to trudności jakie łączą się z uzyskiwaniem wizy oraz uzyskuje się możność szybkiego wyjazdu zagranicę, celem nawiązywania stosunków handlowych.

Zaznaczyć należy, że zniesienie obowiązku wizowania paszportów **jest także znakomitym ułatwieniem dla propagandy turystyki,** gdyż wszelkie ulgi przy wyjazdach zagranicznych zachęcają do podróży, co nie pozostaje bez wpływu na dochody kolei.

Obowiązku wizowania paszportów nie można uważać za środek, wstrzymujący wyjazd zagranicę, gdyż frekwencję tych wyjazdów reguluje się zasadniczo odmową wydania paszportu. Natomiast obowiązek ten stanowi utrudnienie hamujące w dużym stopniu należyty rozwój stosunków handlowych z zagranicą oraz możność ich utrzymywania.

Kontyngenty bawełny

na miesiąc luty zwiększone o 15 proc.

Dzięki staraniom zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej w Łodzi ministerstwo przemysłu i handlu w Warszawie podwyższyło kontyngenty surowej bawełny dla firm zrzeszonych w zrzeszeniu producentów przędzy na miesiąc luty o 15 procent.

Decyzję ministerstwa, w związku z obecnym okresem sezonowym we włókiennictwie, przemysł łódzki przyjął z wielkim zadowoleniem.

Walne zebranie

w Zrzeszeniu producentów przędzy

Dnia 26 lutego rb. w pierwszym terminie, 1 marca rb. w terminie drugim odbędzie się walne zebranie członków Zrzeszenia producentów przędy bawełnianej w Łodzi.

Porządek dzienny przewiduje między innymi sprawę organizacji, powołanej do handlu kompensacyjnego bawełną oraz kwestię Komisji Porozumiewawczej do spraw zaopatrywania przemysłu przetwórczego w przędzę bawełnianą.

Wieści gospodarcze

Z KOMITETU TARGÓW I WYSTAW ZAGRANICZNYCH.

Odbyło się w Państwowym Instytucie Eksportowym pod przewodnictwem dyr. Minkowskiego posiedzenie Komitetu Targów i Wystaw Zagranicznych, mające na celu pobudzenie inicjatywy orazześrodkowywanie wszelkich wysiłków i poczynań, zmierzających do zorganizowania pokazów o charakterze handlowym na terenie zagranicy. Przedmiotem dyskusji było omówienie sprawozdawcze ostatnich handlowych wystąpień Polski zagranicą, w szczególności zaś pokazu polskiej produkcji rolnej w Amsterdamie i Antwerpii.

Poza tym tematem dyskusji była sprawa wzięcia udziału w kilku międzynarodowych targach i pokazach.

OGRANICZENIA PRACY W NIEMCZECH.

Robotnicy, zatrudnieni w przemyśle metalowym, nie posiadają, w myśl zarządzeń, dotyczących planu 4-letniego, prawa zmiany posady nawet w tych wypadkach, gdyby nowa posada była lepiej płatna. Przepis ten dotyczy obecnie również i inżynierów, jeżeli otrzymują pobory poniżej 1 tys. RM.

Giełda pieniężna

Warszawa, 23 lutego.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy towarowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednolita, przy obrotach normalnych. Notowano: Amsterdam 289.15, Bruksela 89.05, Kopenhaga 115.35, Londyn 25.48, Mediolan 27.86, Nowy Jork 5.27,75, Nowy Jork kabel 5.28, Praga 18.38, Sztokholm 133.25, Zurych 120.65. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie—525.50, kanadyjskie 5.25, floreny holenderskie 288.15, franki fr. 24.50, szwajcarskie 120.15, belgi 88.80, funty angielskie 25.75, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 15.90, duńskie 114.80, norweskie 129.25, szwedzkie 132.60, liry włoskie 23.50, szylingi austriackie 93.50, marki fińskie 10.40, niemieckie 120, w srebrze 129.

AKCJE. Dla akcyj tendencja była mocniejsza. Notowano: Bank Polski 100 (—100), Cukier 28.25, Węgiel 19.25 (+75), Lilpopy 12.85, Norblin 56.25, Ostrowieckie 28.25 (+125), Starachowice 32.50—32.90 (+65). Zanotowano akcje Cukrowni Ostrowice bez kuponu, za który wypłacają 2 zł.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była słabsza. Notowano: 4 proc. dolarowa 47, 3 proc. inwestycyjna I em. 64.35, II em. 65.35, 5 proc. konwersyjna 58.75, 5 proc. kolejowa drobne 51, 6 proc. dolarowa 60.50 (—100), 7 proc. stabil. 435 (—300) kupon bieżący na 23 b. m. 179.05, 4 i pół proc. ziemskie 49.50—49.25, 5 proc. Warszawy stare 58.75, 5 proc. Warszawy nowe po 1.000 zł.—55.38, 5 proc. Częstochowy nowe 49.50, 5 proc. Łodzi nowe 50, 5 proc. Piotrkowa nowe 47.50 (—100). Tranzakcje dokonane a nienotowane: 8 proc. dillonowska 63.25—62.88, 7 proc. śląska 55—54.50, 7 proc. warszawska 54.50—54.25, 3 proc. renta ziemska po 1.000 zł. 72.50, 4 i pół proc. Warszawy 54.25.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Poż. dolarowa 48.00—47.50, poż. stabilizacyjna 437.00—436.00, poż. inwestycyjna I em. 65.50—65.00, poż. inwestycyjna II em. 66.00—65.50, poż. konsolidacyjna dr. 50.00—49.50, poż. konsolidacyjna grub. 52.00—51.75, Bank Polski 101.50—101.00. Tendencja cokolwiek mocniejsza.

Z GIEŁDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ

Na rynku łódzkim notowano: Owies 22.25—22.50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja stała.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 22 lutego 1937 r.

NOWY JORK — giełda nieczynna.

NOWY ORLEAN — giełda nieczynna.

LIVERPOOL. Loco 7.30, luty 7.02, marzec 7.02, kwiecień 7.01, maj 7.01, czerwiec 6.98, lipiec 6.96, sierpień 6.80, wrzesień 6.69, październik 6.61, listopad 6.56, grudzień 6.56, styczeń — 6.55, luty 6.54, marzec 6.54, kwiecień 6.52, maj — 6.50.

EGIPSKA Sakell. Loco 10.28, marzec 9.66, maj 9.91, lipiec 9.97, styczeń 9.66.

UPPER. Loco 8.18, marzec 7.97, maj 8.02, lipiec 8.04, listopad 7.63, styczeń 7.61, październik 7.97.

BREMA. Loco 15.09, marzec 12.63, maj — 13.01, lipiec 13.16, październik 13.10, grudzień 13.13, styczeń 13.14.

ALEKSANDRIA — giełda nieczynna.

NOWY NUMER „POLITYKI GOSPODARCZEJ"

Wyszedł z druku — 24 strony liczący — numer 33 dwutygodnika „Polityka Gospodarcza". Numer ten zawiera artykuł wstępny Stanisława Lauterbacha p. t. „Nożyce polityczno - gospodarcze" oraz artykuły: Gabriela Czechowicza p. t. „O właściwą rolę państwa w gospodarstwie", Jana Steckiego p. t. „Polityka dekapitalizacji rolnictwa", referat Brunona Sikorskiego p. t. „Inwestycje", oraz artykuł Józefa Nyrenberga p. t. „Droga — samochód — dom".

POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS KUPUJA SAMOLOT.

Jak się dowiadujemy, Polskie Zakłady Philipsa nabyły w tych dniach za pośrednictwem L.O.P.P. samolot RWO 13.

Samolot Philipsa jest górnopłatem, zaopatrzonym w silnik angielski „Gipsy Major" o mocy 130 KM i rozwijającym szybkość użyteczną do 210 km na godzinę. Stanowi on dalszą ewolucję słynnej „challenge'ówki" RWD 9 i jest zaopatrzony w nowoczesne urządzenia techniczne, do których należy m. in. kompletna aparatura Sperry do lotów podczas mgły i w nocy, (skrętomierz i sztuczny horyzont).

Jak L.O.P.P. ocenia inicjatywę prywatną w tym kierunku, świadczy wzmianka w styczniowym numerze czasopisma „LOT": „Do pionierów naszego lotnictwa ze sfer przemysłowych, którzy kupili samoloty, zaliczamy firmę Philips".

Wieści sportowe

Szwajcaria—Polska 1:0

LONDYN, 23 lutego.

Hokeiści polscy rozegrali późnym wieczorem spotkanie ze Szwajcarią przegrywając je w minimalnym stosunku 0:1 (0:0, 0:1, 0:0). Polacy byli zupełnie równorzędnymi przeciwnikami i absolutnie nie ustępowali zwycięzcom, którzy zdobyli jedną bramkę dnia przez Torianiego w drugiej tercji. Po tej porażce Polska została wyeliminowana z dalszego udziału w turnieju mistrzowskim.

W pozostałych spotkaniach Anglia pokonała Węgry 5:0 (2:0, 2:0, 1:0). Rozegrany wczoraj późno w nocy mecz Szwajcaria — Węgry zakończył się zwycięstwem Szwajcarii w stosunku 4:2 (0:1, 2:1, 2:0).

Toruń—Wiedeń 8:8

TORUŃ, 23 lutego.

Reprezentacja pięściarska Austrii stoczyła pod firmą Wiednia międzynarodowe spotkanie z reprezentacją Torunia. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 8:8. Obfitował on w szereg niezwykle emocjonujących momentów.

W poszczególnych walkach uzyskano następujące wyniki: Lehner uległ na punkty Grabowskiemu, Mathe pokonał Iglelskiego, Brickner przegrał ponownie z Krzemińskim, Swatosch pokonał wysoko na punkty Fabińskiego, Bedrich wygrał na punkty z Lelewskim, Horak zremisował z Urbaniakiem, Schweifer zremisował z Weznerem i wreszcie Lutz przegrał przez techniczne k. o. już w pierwszej minucie walki z Chomą.

Sędziował w ringu p. Derda z Poznania. Publiczności przeszło 2 tysiące.

Porażki tenisistów w Monte Carlo

MONTE CARLO, 23 lutego.

Tenisiści polscy uczestniczący w międzynarodowym turnieju zostali już za wyjątkiem jedynie Jędrzejowskiej wyeliminowani. Tłoczyński po pokonaniu Ralli 6:0, 6:2 przegrał z Palmierim 1:6, 6:4, 6:4. Hebda przegrał z Hughesem 3:6, 0:6. Jędrzejowska pokonała Poncedet 6:1,, 6:4. W grze podwójnej Hebda—Tłoczyński przegrali parą Peters—Butler 2:6, 2:6, 2:6.

Jubileusz 15-to lecia ŁOZPN

Zarząd ŁOZPN-u obchodził w roku ubiegłym jubileusz 15-lecia. Uroczystości jubileuszowe przesunięte zostały jednak na nadchodzący sezon. Odbędą się one w dniach 5 i 6 czerwca. Między innymi przewidziany jest mecz piłkarskich reprezentacyj Łodzi z jedną z czołowych drużyn angielskich.

• • •

Kurs sanitariuszy sportowych zorganizowany w Łodzi przez ŁOZPN zakończony będzie w najbliższą niedzielę.

• • •

Zimowa zaprawa czołowych piłkarzy łódzkich odbywa się od tygodnia w sali szkoły powszechnej przy ul. Cegielnianej 26. Treningi na sali cieszą się dużą frekwencją.

Mecz bokserski IKP II—Sokół

W niedzielę nadchodzącą rozegrany zostanie w Pabianicach mecz bokserski między rezerwowym zespołem IKP a Sokołem łódzkim. Mecz odbędzie się w sali kina Miejskiego.

Geyer sprowadza bokserów warszawskich

Ruchliwe kierownictwo sekcji bokserskiej Geyera planuje sprowadzenie w marcu do Łodzi kilka zespołów stołecznych.

Między innymi zakontraktowany już został rewanżowy mecz z Makkabi. Poza tym na ukończeniu znajdują się pertraktacje z Warszawianką.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunkat Zarządu № 7
z dnia 23 lutego 1937 r.

Podaje się do wiadomości liste odznaczeń P.Z.P.N. za lata 1934 i 1935. Wyjatek stanowią gracze reprezentacyjni u których uwzględniono już rok 1936.

Srebrną odznakę P.Z.P.N. II klasy na koszt P.Z.P.N. otrzymał Gałecki Antoni (ŁKS.).

Brązową odznakę okragła P.Z.P.N. I klasy otrzymali: Olejnik Tadeusz, Pegza Władysław i Wentel Stanisław (ŁKS).

Brązową odznakę okragła P.Z.P.N. II klasy otrzymał: Sowiak Stefan (ŁKS).

Brązową odznakę okrągła P.Z.P.N. III klasy otrzymali: Fliegel Stefan, Herbstreich Henryk, Miller Edmund, Tadeusiewicz Eugeniusz (ŁKS), Woźniak Zygmunt, Śliwiński Henryk, Kotlicki Jan (PTC), Lipski Dawid, Koplowicz Salomon, Krajcer Izrael (Hakoah Łódź), Nurczyński Jan, Walter Stanisław, Strzelczyk Stefan, Makówka Andrzej (Wima), Pogodziński Henryk, Hille Bolesław, Krausz Otto, Bergman Robert, Mikołajczyk Józef, Triebel Longin, Biniecki Antoni (ŁTSG), Wygoda Leon, Zachariasz Izaak (Bar-Kochba), Kudelski Zygmunt, Kudelski Czesław, Twardowski Kazimierz (SKS), Rotapel Mojżesz, Rozmaryn Abram (Makabi Łódź), Krygier Zygmunt, Choinacki Stanisław, Szulc Eugeniusz (UT), Szulc Bronisław (KKS), Gahler Oskar, Hein Aleksy, Bajer Berthold, Zerfas Aleksy, Zobel Herman (Burza), Michlewicz Gerson (Hakoah Tom.) i Weingold Artur (Moszczenicki K. S.).

Brązową odznakę owalna otrzymali następujący działacze: Cyll Wawrzyniec, Fiszer Adolf, Goliński Paweł, Jędraszczak Józef, Lubawski Henryk, Miller Alfons, Miller Karol, Rąbalski Zygmunt, Trzmiel Antoni (ŁKS), Kalenbach Artur (ŁOZPN), Jordan Tadeusz, Joński Władysław (TUR), Izrael Leopold (UT), Fryszman Ignacy (Makabi), Hoppe Alfons (ŁTSG), Steigert Otto, Grosser Edmund, Kretschmer Julian (Wima), Blumsztein Hersz (Tajfun), Hans Leon, Jędrysiak Leon (PTC), Klikauer Józef (K. K.S. Konstantynów) i Kamiński Henryk (Lechia Tomaszów).

Radioprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.
ŚRODA, 24 lutego 1937 r.

6.30—6.33 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.50 Gimnastyka. 6.50—7.15 Muzyka — płyty. 7.15—7.25 Dziennik poranny. 7.25—7.30 Parę informacyj. 7.30—7.35 Program na dzisiaj. 7.35—8.00 Muzyka — płyty. 8.00—8.10 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30—11.57 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych): — a) „Rodzina szympansów w Zoo" — opowiadanie wygłosi dr. Jan Żabiński; b) Muzyka (płyty. 11.57 Przerwa. 11.57—12.03 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa.

12.03—12.40 Mischa Elman (skrzypce) i Walter Gieseking (fortep.). 12.40—12.50 Dziennik południowy. 12.50—13.00 „Jak można zużytkować soję w mieście" — pogadanka — wygłosi inż. Bohdan Dzikowski. 13.00—14.00 „Coś dla każdego" (płyta za płytą). 14.00—14.57 Przerwa.

14.57—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe.

15.00—15.15: Wiadomości gospodarcze.

15,15—15.40: Koncert reklamowy.

15.40—16.10. Muzyka kameralna — płyty.

16.10—16.25. „Kożucha - kłamczucha" — bajka ludowa w opracowaniu Janiny Porazińskiej — recytuje Mariusz Maszyński (audycja dla dzieci młodszych).

16.25—16.30. Rozwiązanie zagadki historycznej z dnia 27 stycznia 1937 r. (z Krakowa).

16.30—17.00. Najnowsze piosenki naszych revellersów — płyty.

17.00—17.15. „Czego wojsko żąda od społeczeństwa cywilnego" — odczyt wygłosi Roman Umiastowski.

17.15—17.50. Koncert solistów. Wykonawcy:— Irena Gadejska — śpiew, Mieczysław Szaleski — altówka.

17.50—18.00. „Oszustwo" — fel. Mariana Eile.

18.00—18.10:: Pogadanka aktualna.

18.10—18.20. „Mój trening lekkoatletyczny" — pogadanka — wygłosi Kazimierz Kucharski (ze Lwowa).

18.20—19.00. Muzyka lekka i taneczna w wykonaniu zespołu Władysława Krajkowskiego (tr. z rest. „Roma" w Łodzi).

19.00—19.20. „Akademik smorgański" — opowiadanie Juliana Ejsmonda.

19.20—19.45 „Wesoły Dymek z Komina" — „Gwiazdy przed mikrofonem" — pióra Georgiusa w wykonaniu zespołu „Wesołego Dymka".

19.45—20.00. „Handel na ulicy" — felieton — wygłosi red. Stanisław Sapociński.

20.00—20.35. Utwory fortepianowe w wykonaniu na 4 ręce Nela Korwin - Korotkiewiczówna i Jerzy Sulikowski.

20.35—20.45 „Chwilka Biura Studiów".

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55 — 21.00 Pogadanka aktualna.

21.00—21.30 Koncert Chopinowski w wykonaniu Emila Frey'a.

21.30—22.15. Eksperymentalny Teatr Wyobraźni — premiera słuchowiska „Legenda" Wyspiańskiego w opracowaniu Bronisława Horowicza. Muzyka Lucjana Marczewskiego. Wstęp dr. Tymona Terleckiego.

22.15—23.00 Koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Anatola Wrońskiego — śpiew.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

16.00 BUDAPESZT. „Wesele w Karnawale" — opera Poldiniego (tr. z Opery).

19.35 WIEDEŃ. Koncert symfoniczny z udz. Marg. Bokor (śpiew) i Pawła Hindemitha — altówka.

20.00 SZTOKHOLM. Koncert symfoniczny.

20.40 RZYM. „La bottega fantastica" — operetka Jorio.

20.55 RADIO PARIS. Wieczór oper.

21.15 DROITWICH. Koncert symfoniczny z Queens Hallu. Dyr. Ansermet.

Szybka wpłata sumy zadeklarowanej na POMOC ZIMOWĄ — to powszechny, obywatelski obowiązek dnia dzisiejszego. KONTO P.K.O. 70.200 „POMOC ZIMOWA"

Kronika radiowa

WYSPIAŃSKI W PROGRAMIE RADIOWYM.

Eksperymentalny Teatr Wyobraźni w dniu 24 lutego o godz. 21.30 nadaje z Warszawy na wszystkie rozgłośnie polskie „Legendę" Stanisława Wyspiańskiego. Utwór ten, który jest transpozycją poetycką znanej legendy o „Wandzie co nie chciała Niemca", pomyślany był przez poetę pierwotnie jako libretto dramatu muzycznego i mieści w sobie cały szereg elementów tego typu dzieła. Melodyka jak i rytmika wiersza Wyspiańskiego, wywodząca się z form polskiej pieśni i poezji ludowej, balladowy ton dzieła i niespotykane bogactwo nastrojów, związanych z fantastycznym światem podwodnym Wisły, nastrojów zbliżonych do wagnerowskiego „Złota Renu", wszystko to jest doskonałym tworzywem radiowym.

Muzykę do „Legendy" skomponował, na kilka lat przed śmiercią, Lucjan Marczewski. W wykonaniu udział wezmą artyści teatrów warszawskich: Nina Andryczówna, Helena Sokołowska, Bronisław Dardziński, Jan Kreczmar, Karol Dorwski, Artur Socha, Janusz Ziejewski i inni oraz chór i orkiestra Polskiego Radia.

Reżyseria i radiofonizacja Bronisława Horowicza.

CHOPIN W WYKONANIU ARTYSTY SZWAJCARSKIEGO.

Polska publiczność radiowa ma w sezonie bieżącym wiele sposobności do poznania wybitnych artystów zagranicznych, a zwłaszcza ich interpretacji dzieł chopinowskich. Co drugą środę bowiem nadaje radio audycję poświęconą dziełom Chopina w wykonaniu sław zagranicznych. Tym razem, dnia 24 lutego t. j. we środę o godzinie 21.00 wystąpi wybitny pianista szwajcarski Emil Frey. Zagraniczny gość wykona 6 preludiów, Balladę As-dur, Etiudę c-moll op. 10 oraz Poloneza fis-moll, czyli utwory dobrze radiosłuchaczom znane. Tym ciekawsze będzie usłyszeć je w interpretacji szwajcarskiego artysty.

RADIOWY KOCERT SOLISTÓW.

W koncercie solistów dnia 24 lutego o godz. 17.15 wystąpią przed mikrofonem znani artyści: śpiewaczka Irena Gadejska i altowiolista Mieczysław Szaleski. Prof. Szaleski powrócił z zagranicy, gdzie koncertował na estradach i przed mikrofonami obcych rozgłośni. Po koncertach w Brukseli, wystąpił artysta w Rydze, gdzie odznaczony został Krzyżem Oficerskim z trzema gwiazdami. Na program koncertu solistów składają się utwory Landowskiej, W. Friemanna, Greczaninowa i innych.

AUDYCJA ESTOŃSKA W RADIO.

Dnia 24 lutego o godz. 20.00 urządza Polskie Radio audycję, poświęconą w całości Estonii. Radiosłuchacze usłyszą chór estoński, który zainteresuje samym sposobem wykonania pieśni, jak i ich doborem.

Życie społeczne

UROCZYSTY OBCHÓD PURYMOWY W LEGIONIE IM. PŁK. BERKA JOSELEWICZA.

Dziś w środę o godz. 20.45 odbędzie się w Legionie im. płk. Berka Joselewicza w lokalu własnym uroczysty tradycyjny obchód Purymowy z udziałem kapelana Legionu Kpt. rab. Drymera i nadkantora Synagogi przy ul. Wólczańskiej Raskina.

Z ODDZIAŁU OBWODOWEGO LIGI MORSKIEJ I KOLONIALNEJ W ŁODZI.

W ubiegłą niedzielę w kinoteatrze „Stylowy" zorganizowano dla szkół łódzkich obchód siedemnastej rocznicy dojścia Wojsk Polskich do morza.

Po zagajeniu obchodu przez dyr. Marczyńskiego wykonano bogaty program, w którym słowo mówione przeplatane było występami chórów, orkiestry, a nawet tańcami ludowymi. Wykonawcami była młodzież, należąca do Kół Szkolnych Ligi Morskiej i Kolonialnej. Akademię zakończono wyświetlaniem filmów z życia morza.

W obchodzie wzięli udział przedstawiciele władz szkolnych, opiekunowie kół szkolnych L. M. K. i ponad 1.500 młodzieży.

ZE STOWARZYSZENIA INŻYNIERÓW I ARCHITEKTÓW W ŁODZI.

Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Łodzi urządza w piątek, dnia 26 lutego br. o godzinie 20.15 w sali odczytowej Stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej nr. 53 odczyt inż. Rafała Buchweitza, Prezesa Stowarzyszenia Inżynierów w Warszawie na temat: „Dwutorowość w dziedzinie mechanicznej obróbki metali, a współczesne tendencje konstrukcyjne w budowie maszyn".

Wstęp wolny dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.

Z INSTYTUTU PROPAGADY SZTUKI.

Międzynarodowa Wystawa Drzeworytów Oryginalnych ma za cel zaznajomić najszersze koła społeczeństwa z nejcenniejszemi dziełami drzeworytnictwa współczesnego świata. Na wystawie reprezentowane są drzeworyty najwybitniejszych artystów z 21 państw.

Międzynarodowa Wystawa Drzeworytów Oryginalnych stała się wielkim ewenementem artystycznym Łodzi, czego najlepszym dowodem olbrzymia frekwencja zwiedzających oraz ilość sprzedanych drzeworytów.

Instytut Propagandy Sztuki, w parku Sienkiewicza, otwarty codziennie od godz. 11—20-ej.

W dniu 21/II—1937 r. Sąd Konkursowy S.A.R.P. rozstrzygnął KONKURS Nr. 66 na szkicowy projekt gmachu Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi z wynikiem:
I nagroda (2000 zł.) praca Nr. 13
II nagroda (1500 zł.) praca Nr. 27
III nagroda (500 zł.) dodatkowo praca Nr. 32,
zakupiono (500 zł.) pracę Nr. 3.
Protokuł przewodu sądowego oraz zgłoszone prace będzie można obejrzeć w lokalu W. W. P. w Łodzi, ul. Sterlinga 24, w godz. 16—19, od dnia 1/III do 5/III b. r.
Ewentualne zarzuty można zgłaszać do dnia 5 marca b. roku.

Do akt Nr. VII Km. 2809/36
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. VII, Władysław Zaziemski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Trębackiej Nr. 16, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 1 marca 1937 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Brzezińskiej Nr. 10, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 20 zegarów szafkowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.000, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 4 lutego 1937 r.
Komornik (—) Wł. ZAZIEMSKI.
Sprawa Komunalnej Kasy Oszczęd. p-ko Janowi Plackowi (senior).

Do akt Nr. Km. 23/37.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Okręgowego w Łodzi, rew. III Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Dowborczyków 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1937 r. o godz. 12—14 w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 132, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.030 a mianowicie: Firanki na 4 okna, szafa dębowa, szafa bieliźniarka, biurko dębowe, stolik do maszyny, szafka kartoteka, maszyna do pisania, tapczan, lampa wisząca na 8 żarówek, lampa na 3 żarówki, wieszak stojący i inne, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 15 lutego 1937 r.
Komornik (—) Stefan GÓRSKI.

Do akt Nr. Km. 2693/36.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Okręgowego w Łodzi, rew. 16-go, Stanisław Gasiński, zamieszkały w Łodzi, ul. Legionów 63, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1937 r. o godz. 12 w Konstantynowie, ul. Piłsudskiego 6 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: aparat do spawania metli, oszacowanych na łączną sumę zł. 600, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 6 lutego 1937 r.
Komornik (—) St. GASIŃSKI.
Sprawa M. Kobielskiego p-ko Wacławowi Luciejewskiemu.

WILLA PENSJONAT
kompletnie urządzona w jednej z najbardziej zdrowotnych miejscowości koło Łodzi z wszelkimi nowoczesnymi wygodami, wolna od podatków państwowych, przynosząca w stosunku do ceny duży roczny zysk DO SPRZEDANIA. Ewentualnie zaciągnę pożyczkę na powyższą willę. Oferty sub „Willa 60". 20-3

BYŁY KIEROWNIK FABRYKI ze znajomością tkactwa, spraw administracyjnych wypłaty, ubezpieczeń społecznych oraz podatkowych
POSZUKUJE POSADY
Może być na wyjazd. Wymagania skromne. Oferty sub „200"

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21, m. 8-a, front, codziennie zastać od godz. 4—8 po poł.

KUPIĘ wszelkiego rodzaju odpadki gumowe
(także kalosze, śniegowce)
Oferty z ceną sub „Odpadki" do biura ogł. S. Fuchsa, Łódź, Piotrkowska 87. 20—3

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

Kupno i sprzedaż

KUPIĘ natychmiast — okazyjnie stół łóżkowy dla rekonwalescenta. Oferty z podaniem ceny i stanu zużycia przedmiotu do Administracji „Republiki" dla „B. M."

SKLEPOWE URZĄDZENIE dla konfekcji, galanterii, manufaktury, perfumerii, komfortowe w częściach lub całości tanio do sprzedania. Zgłoszenia 10—12, Pfeffer, Piotrkowska 1[illegible]

Posady

POTRZEBNA manikurzystka od zaraz. Targowa 14.

POSZUKIWANY goniec do biura. Oferty sub: „Chłopiec" do Administracji niniejszego pisma.

TOKARZ w żelazie z długoletnią praktyką samodzielny potrzebny od zaraz. Oferty pod „Zdolny".

AKWIZYTOR ratalny ustosunkowany w wyższych sferach, władający kilkoma językami poszukuje odpowiedniego zastępstw w dziale bieliźnianym. Żądanie referencje. Łaskawe zgłoszenia sub: „G. S." w Republice.

Nauka i wychowanie

75 GROSZY LEKCJA FRANCUSKIEGO. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Gramatyka, Literatura. Konwersacja. Metoda skrócona dla udających się na studia. Tłumaczenia. Korespondencja. Południowa 20, m.20, I-szа lewa oficyna parter.

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki udziela lekcyj gry fortepianowej (Moskiewskie Konserwatorium) oraz francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu. G. Hurwicz - Sztyllerowa, Aleja 1-go Maja 9, m. 6.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam, konwersacja, gramatyka, literatura, handlowa korespondencja. Tel. 262-[illegible] w godzinie 2—3.

Rozmaite

KOLUMNA pensjonat „Dora" Polska [illegible] wowej czynny bez przerwy. Budynek skanalizowany. Pokoje ciepłe. Tel. [illegible]

MIŁA, inteligentna (izr.) subtelna, lecz niezbyt ładna, niezbyt młoda, czująca się osamotniona, z braku znajomości tą drogą pozna jej podobnego. Oferty sub: „Nietutejsza".

ZASTĘPSTWO, skład konsygnacyjny przyjmę na Lwów, znaczna kaucja gotówką. Propozycje: A. Lowicki, Lwów, Sapiehy 71.

POSIADAM dobrze zaprowadzoną pracownię sukien i okryć w centrum. Poszukuję wspólnika-czkę celem prowadzenia magazynu eleganckiej konfekcji, telefon 113-19.

CYMAN Zdzisław, Pomorska nr. [illegible] zgubił książeczkę Kasy Chorych w Łodzi.

ZGUBIŁAM kwity lombardowe Nr. Nr. 202475 i 242210 Wajnsztajn Bluma, zam. przy ul. Kościuszki 23/25.

Lokale

POKÓJ 2-okienny, frontowy, słoneczny z wszelkimi wygodami natychmiast do wynajęcia, Śródmiejska [illegible] tel. 17-999.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 189-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.